‘HİZMET KENTİ’

LÜLEBURGAZ VİZYON PLANI

Çalıştay Katılımcıları;

Cemalettin Yılmaz, Lüleburgaz Kaymakamı • Emin Halebak, Lüleburgaz Belediyesi Başkanı • Ünal Kaymaz, Ahmetbey Belediye Başkanı • Hüsnü Aldemir, Cumhuriyet Başsavcısı • Vehbi Açıkgöz, Siteler Mahallesi Muhtarı • Fikret İlhan, Düğüncübaşı Mahallesi Muhtarı • Hüseyin Harparslan, Yenibedir Mahallesi Muhtarı • İlhan Keskinkaya, Gündoğu Mahallesi Muhtarı • Çetin Ölmez, Ertuğrul Mahallesi Muhtarı • İsmet Erdem, Akçaköy Köyü Muhtarı •Selami Tezcan, Eskitaşlıköy Köyü Muhtarı • Kemal Ağış, Barış Mahallesi Muhtarı • Bahtiyar Yavuz, Tatarköy Köyü Muhtarı • Rahim Kurt, Çengelli Köyü Muhtarı • Bekir Uysal, İlçe Tarım Müdürlüğü • Selçuk Bayraktar, Lüleburgaz Ticaret ve Sanayi Odası• Faruk Yiğit, İl Özel İdare Müdürlüğü • Gülru Soda, Vergi Dairesi Müdürlüğü • Hasan Karaman, Tarım Müdürdüğü • Eren Kaymatlı, Kadastro Müdürlüğü • İsmail Günay, Diyanet Müftülüğü • Ahmet Seydi Günar, Tapu Müdürlüğü • Aziz Akçalı, Ramazan Yaman, Huzurevi Müdürü• Gürkan Güler, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Müdürü • Vahit İşbaşaran, Doğan Haber Ajansı • Ali Mert, Görünüm Gazetesi • Fahir Uçar • Mehmet Karaman, Trakya Kalkınma Ajansı • Necmi Gündüz, Trakya Kalkınma Ajansı • A. Faruk Göksu, Kentsel Strateji • Sıla Akalp, Kentsel Strateji • Funda Gacal, Kentsel Strateji • Simge Zilif, Kentsel Strateji

5.Ekim.2012 tarihinde, TRAKYAKA adına Kentsel Strateji tarafından yönetilen çalıştay sonuçlarını içeren Lüleburgaz Vizyon Planı, Kentsel Strateji Ltd. Şti. tarafından hazırlanmıştır.

İçerik

ÇALIŞTAY GÜNDEMİ; ÇALIŞTAY YÖNTEMİ; YÖNETİCİLERDEN MESAJLAR

07 YENİ KENT YAKLAŞIMLARI

KENTSEL AĞ; KENTSEL İTTİFAK; KENTTEN KENTE ; PAYLAŞAN KENTLER; HUB KENTLER

11 LÜLEBURGAZ NEREDE?

TEMEL DEĞERLER; TEMEL SORUNLAR; TEMEL FIRSATLAR; 10 TEMEL SORUN VE FIRSAT

21 STRATEJİK BAKIŞ; BÖLGESEL VE KENTSEL

BÖLGESEL BAKIŞ, KENTSEL BAKIŞ

31 STRATEJİLERİN ARKA PLANI; BEK ANALİZİ

6B, 6E, 6K ANALİZLERİ

51 LÜLEBURGAZ NEREYE GİDECEK?

3 TEMEL FARKLILIK, 3 TEMEL BEKLENTİ, 3 TEMEL STRATEJİ, 10 TEMEL İLKE

KENTSEL STRATEJİ ÇALIŞTAYI GÜNDEMİ

10.00-10:30 Kayıtlar

10.30-11.00 Açılış Konuşmaları

- Lüleburgaz Belediyesi Başkanı, Sn. Emin Halebak
- Lüleburgaz Kaymakamı, Sn. Cemalettin Yılmaz
- TRAKYAKA Planlama ve Programlama Koord. Birimi Bşk., Sn. Mehmet Karaman

11:00-13.00 **1. Oturum:** Lüleburgaz'ın Bugünü

- 10 Temel Sorun
- 10 Temel Fırsat
- B Analizi (Birikim, Bereket, Beceri, Bakış, Büyüme, Beklenti)
- Lüleburgaz'ın Potansiyelleri
- Ortak Vizyon ve Stratejik Vizyon
- Lüleburgaz'ın Gelecek Stratejileri

13.00-14.30 Öğle Arası

14:30-16.00 **2. Oturum:** Stratejilerin Arka Planı; BEK Analizi

- E Analizi (Ekoloji, Ekonomi, Eşitlik, Etkin Olma, Elde Etme, Entegrasyon)
- K Analizi (Kimlik, Koruma, Kapasite, Kalkınma, Katılım, Kurgu)

16:00-16.30 **3. Oturum:** Değerlendirme

- Tematik Grup Sunuşları
- Lüleburgaz'ın Geleceği İçin 10 Temel İlke
- Sonuç ve Değerlendirme

KENTSEL STRATEJİ ÇALIŞTAYI YÖNTEMİ

1. Oturum: NEREDE?

Bölgesel Bakış
Kentsel Bakış

Genel toplantı düzeninde kamu, özel ve sivil sektörlerin bölgeyle ilgili görüşleri ve birbirlerinden beklentileri B Analizi kapsamında tartışılır.

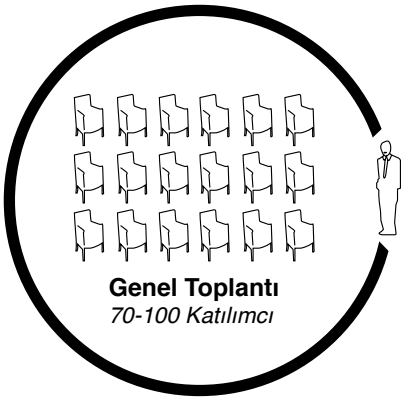

6B Analizi
Birikim
Bereket
Beceri
Bakış
Büyüme
Beklenti

2. Oturum: NEREYE GİDİYOR?

Stratejik Analizler (BEK)
Stratejik Hedefler
Vizyon Projeleri

Kamu, sivil ve özel sektör temsilcilerinin dengeli olarak yer aldığı Tematik Gruplar oluşturulur.

Gruplar, kendi temaları kapsamında ayrı ayrı Stratejik BEK Analizlerini yaparlar.

Ortak vizyon ve uygulanabilir stratejik hedefler tartışılır.

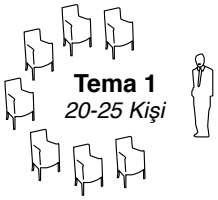

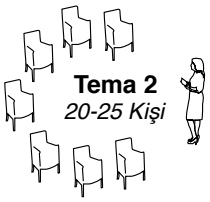

6E Analizi
Ekoloji
Ekonomi
Eşitlik
Etkin Olma
Elde Etme
Entegrasyon

6K Analizi
Kimlik
Koruma
Kapasite
Kalkınma
Katılım
Kurgu

3. Oturum: DEĞERLENDİRME

Lüleburgaz'ın Geleceği İçin 10 Temel İlke

Çalıştay süresince alınan notlar, raportörler tarafından sistematik hale getirilir ve çalıştay sonuçlarını içeren '10 Temel İlke' belirlenir.

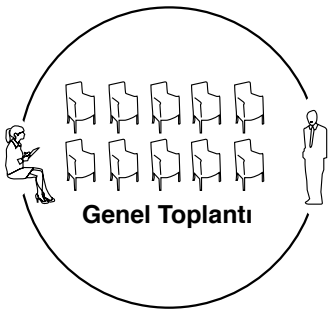

YÖNETİCİLERDEN MESAJLAR

Sn. Emin Halebak, Lüleburgaz Belediye Başkanı

Lüleburgaz'ın geleceği ne olacak? Seçilmişler, atanmışlar ve diğer tüm kesimlerin bu konuda görüşlerini almak için burada toplandık. Stratejik planlama kavramı zor ve yeni bir kavramdır. Gerçek demokrasi işte bu salondur. Türkiye 2023'e; Cumhuriyet'in 100. yılına girerken, ne istediğimize ve ne yapacağımıza birlikte karar vermeliyiz. Binlerce yıllık bağımsızlık yaşamış bir ulusun bireyleri olarak herkes görüş beyan etmelidir.

Lüleburgaz Belediyesi olarak Kalkınma Ajansı'nın tüm çalışmalarına destek oluyoruz. Daha iyi hizmet, daha iyi sağlık ve eğitim istiyorsak bunu ancak beraber başarabiliriz. Bunu samimi ve doğru şekilde ifade etmeli, kıt kaynakları doğru şekilde kullanmalıyız.

Bu çalıştayın başarılı olmasını diliyorum. Bu yöntem yeni bir yöntem, kavramlar yeni kavramlar. Ortak akıl içinde başka türlü bunu yapmanın yolu yoktur, bu yönteme alışmalıyız. Toplumun düşünce yapısı geliştikten sonra Türkiye'yi farklı bir yerde göreceğimizi düşünüyorum. Herkese çok teşekkür ediyorum.

Sn. Cemalettin Yılmaz, Lüleburgaz Kaymakamı

Belediye Başkanımız ve Kalkınma Ajansı Planlama ve Programlama Koordinasyon Birim Başkanı çalıştayımızla ilgili açıklayıcı konuşmalar yaparak söylenebilecek her şeye değindiler. Toplantımızın ilçemize ve ülkemize hayırlı uğurlu olmasını diliyorum ve saygılar sunuyorum.

Sn. Mehmet Karaman, TRAKYAKA Planlama ve Programlama Koordinasyon Birim Başkanı

Trakya Kalkınma Ajansı olarak Trakya'daki 26 ilçeden 10'unda çalışıyoruz. Bugün de Lüleburgaz'ı, 2023 yılına dek nasıl kalkındıracağımızı, kamudan, sivil örgütlenmelerden ve özel sektörden nelerin beklendiğini, sizlerin Lüleburgaz'ın geleceğine nasıl baktığını ortaya çıkarmak için buradayız.

Trakya Kalkınma Ajansı'nın iki temel görevi; üst ölçekli sosyo-ekonomik planların hazırlanması ve yatırım kaynaklarını, hibe ve yatırımcıları bölgeye çekmek. 2013-2018 sürecini kapsayacak olan Trakya Bölge Planı, Çevre Düzeni Planı'nın üzerinde olup, sosyo-ekonomik stratejileri de içerecektir. Çalıştay katılımcılarının görüşleri ile hazırlayacağımız bu çalıştay raporu da valilik, belediye ve diğer yetkili kurumlara gönderilerek, Bölge Planına altlık teşkil edecektir.

A

YENİ KENT YAKLAŞIMLARI

KENTSEL AĞ
Urban Network

Kentler arasındaki dengesiz kalkınmayı ortadan kaldırmak ve özellikle orta ölçekli kentlerin ekonomilerini kurtarmak amacıyla, kentlerin bölgesel ve uluslararası ittifaklar kurma, kaynaklarını birleştirme, birbirlerini tamamlayıcı fonksiyonları geliştirme, bu olanak ve hizmetleri paylaşmaları yaklaşımıdır.

Uzmanlaşmış kentler arasında ekonomik ya da kültürel gelişim amacıyla kurgulanabilecek kentsel ağlar; kamu projelerinin benzer kentler arasında dağılımı, esnek kaynak ve hizmet değişimi, bilgi ve deneyim transferi gibi amaçlarla kurgulanmaktadır.

Kentsel Ağlar yaklaşımının temeli 'ağ yapı' kavramına dayanmaktadır. Ağ yapılar, "işbirliği yapan kuruluşların aralarındaki mübadele ilişkilerinden oluşan ve bir ilişki ağı içinde kuruluşları birbirlerine eklemleyen yapı" olarak tanımlanmaktadır. Çok merkezli kentsel ağların çok çeşitli türleri olacaktır;

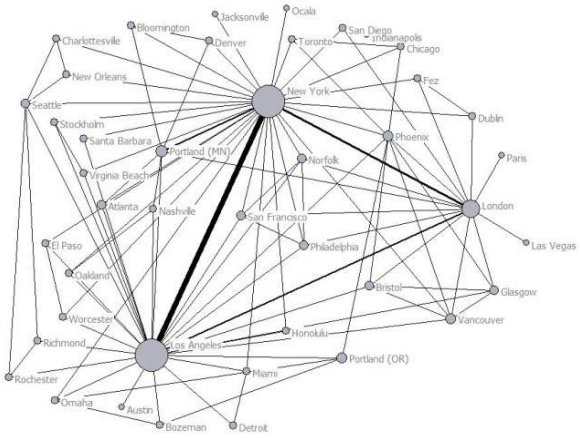

Bunlar:

- Çok merkezli ağlar
- Uzmanlaşmış kentler ağı
- Kamu projelerinin benzer kentler arasında dağılımı
- Esnek mal ve hizmet değişimi
- Ekonomik veya kültürel kentler ağı
- Fonksiyonel ve organizasyonel işbirliğinin görünürlüğe eriştiği, büyüklüğü ve üretkenliği ile yarışması veya ortak amaçlar geliştirmesi gereken, benzer biçimde uzmanlaşmış kentler ağı,
- Birbirini beslemek için farklı alanlarda uzmanlaşmış kentleri bağlayan ağlar (uzmanlaşma aynı zamanda kamu projelerinin benzer kentler arasında dağılımına da rehber olabilir),
- Mal ve hizmet değişiminin esnek sistemi içerisinde birbirine bağlı kentler ağı,
- Profillerini güçlendirerek rekabet üstünlüklerini artırmak için birlikte bağlanmış ortak çıkarları (ekonomik ve /veya kültürel) paylaşan kentler ağı gibidir.

KENTSEL İTTİFAK
Urban Alliance

Kentsel sorunların çözülmesi ve kentlerin yenilenmesi amacıyla kentler ya da kuruluşlar arasında kurulan ittifaklardır. Bu çerçevede, kentteki kurum ve kuruluşlar, kanunlar, politikalar ve programlar değiştirilir.

Finansal kaynak olarak kamu ve özel sektör finans kuruluşları ya da Dünya Bankası gibi uluslararası organizasyonlardan destek sağlanmaktadır.

Aktörler arasında roller ve ilişkiler geliştirilirken en önemli konu, halk katılımının sağlanmasıdır.

1999 yılında UN-HABİTAT ve Dünya Bankası tarafından kurulan Kentsel İttifak (Cities Alliance), temel olarak 'Gecekondusuz Kentler' vizyonunu gerçekleştirmek için çalışmalar yapmaktadır. İttifakın iki temel amacı bulunmaktadır. Bunlar;

- Yerel paydaşların katılımı ile kent için 'vizyon' çalışmaları yapmak, ekonomik başarıyı artırmak için yatırım ve eylem planları hazırlamak ve kentsel gelişim stratejileri üretmek,
- Kentsel ve ülkesel ölçekteki gecekondu alanlarını iyileştirmek, yaşam kalitesini artırmak, 2020 yılına kadar 100 milyon gecekondunun yaşam koşullarını iyileştirmektir.

KENTTEN KENTE
City to City (C2C)

Kentlerin ekonomik gelişimlerini sağlamak ve yarışabilirliklerini artırmak amacıyla çalışmaya başlayan City to City (C2C), Avrupa'daki kurumlar arası işbirliği ağı olarak tanımlanabilir.

Organizasyonun hedefi; Avrupa Birliği'ne üye ülkeler, bölgeler ve kurumlar arasında ortak çalışma becerisinin artırılmasıdır.

Çalışanların bilgi, beceri ve deneyimlerinin artırılması yoluyla değerlerinin de artırılmasını amaçlamaktadır (insan kaynağının geliştirilmesi gibi). Ayrıca, ekonomik kaynaklı göçler konusunda stratejiler üretmektedirler.

C2C'nin strateji çalışmaları şu konuları kapsamaktadır;

- İnsan kaynağının geliştirilmesi konusunda üye ülkeler arasında birlikte çalışma, ortaklık, bilgi ve deneyim transferi çalışmaları yapmak,
- Yerel ve bölgesel düzeyde Avrupa Birliği programlarını ve önceliklerini takip etmek,
- Yerel ve bölgesel ölçekte yönetişim ve politika planlaması yapmak,
- Ortaklıklar yaratmak, proje üretmek ve kaynak bulmak konularında yerel ve bölgesel ölçekli kurumları desteklemek.

PAYLAŞAN KENTLER

Kentlerin ortak sorunlarını çözebilmeleri; bölgesel ve küresel işbirlikleri kurgulayarak yeniliklere erişmeleri, bilgi, birikim, bereket, beceri, yerel değerleri ve potansiyellerini paylaşmaları yoluyla sağlanabilecektir.

Kentler arası bilgi ve deneyim paylaşımı, ekonomik, kentsel ve sosyal gelişimi hızlandırmaktadır. Trakya kentlerinin yakın çevreleri ve bölgeleri ile kuracakları işbirlikleri, küresel ve ulusal düzeyde bölgeyi çekici hale getirerek rekabet gücünü arttıracak, aynı zamanda yerel demokrasilerin gelişmesi ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi sürecinde sorunların birlikte çözülmesini sağlayacaktır.

Kentlerin en büyük sorunu olan kentsel mekan kalitesi ve yaşam kalitesi riskleri, kentsel işbirlikleri ve koalisyonlar aracılığıyla azaltılabilecektir. Paylaşma teması altında bir araya gelen Anadolu kentleri, işbirliği ve güç birliği ile nasıl daha sağlıklı kentlere dönüşür sorusunun cevaplanması için alt stratejiler belirlenmelidir.

Alt stratejilerin temelini; **'kentler arası işbirliği ve güç birliği ağları'** oluşturmalıdır. Bu ağlar, iletişimin güçlendirilmesi, fikir paylaşımı, deneyim transferi gibi konularda olabileceği gibi, proje, kaynak ve kapasite paylaşımı konularında da gerçekleşebilecektir.

'Paylaşan Kentler' yaklaşımı benimseyen kentlerin üç temel hedefi;

- Mekan ve yaşam kalitesinin artırılması,
- Ekonomik kalkınmanın sağlanması,
- Kültürel ve doğal mirasın korunması olmalıdır.

Bu amaçla kent yöneticileri bir araya gelerek 'Paylaşan Kentler İçin 10 Temel İlke' çerçevesinde 'paylaşma' ortak kavramı altında strateji, program ve projeler geliştirmeli, geniş katılımlı ortamlarda halk ile paylaşım sağlanmalıdır.

HUB* KENTLER

Hub Cities

Hub Kentler; bölge içindeki konumları ve ulaşım avantajları nedeniyle; enerji, lojistik ve bilgi konularındaki ekonomik taleplere verimli biçimde yanıt vermek için minimum yatırım, zaman ve çabanın harcandığı, bölgesel bağlantı noktası ve ekonomik odak niteliğindeki kentlerdir. "Hub Kentler" iş gücü ve ekonomik aktiviteyi tetikler, gelişim için; doğru planlama kararları, akıllı büyüme stratejileri, yerel iş gücü, ekonomik gelişim ve hizmet verme kapasitesi önemli rol oynar.

Kara, deniz ve demir yolu ulaşım bağlantıları ve 3K (Kaynarca, Karasu, Kocaali) içindeki dinamikler, Karasu'yu bölgesel ölçekte ekonomik bağlantı odağı olarak ön plana çıkarmaktadır.

1. **Fiziksel Bağlantılar** (Stratejik konum, entegre ve güçlü ulaşım, ticari terminaller)
2. **Toplumsal Bağlantılar** (Farklı bölgeler, sosyal dokular ve yönetim alanlarının kesişimi, komşularla sosyal ve ekonomik bağlar)
3. **Enformatik Bağlantılar** (Bilgi akışı, üniversiteler, teknoloji alanları, enstitüler, telekomünikasyon bağlantıları ya da bilgi merkezleri için bölgesel bir odak)

** HUB: en kısa zamanda ve minimum enerji kaybı ile ulaşılabilen bağlantı odağı*

BLÜLEBURGAZ NEREDE?

İdari durum: Merkez bucak dahil 6 belde, 29 köy

Nüfus: 136.783

Bağımlı ve genç nüfus (0-14): 25.399

Aktif nüfus (15-64): 99.801

Yaşlı nüfus (65+): 11.583

Çalışan nüfusun dağılımı(2011 yılı)**:**

Tarım: % 36,45

Sanayi: %28,15

Hizmetler: % 35,40

“Yüzölçümü: 984 km2

İşletme sayısı: 5.082

Eğitim:

Üniversite mezunu: 10.367

Lise mezunu: 28.500

İlköğretim mezunu: 18.066

TEMEL DEĞERLER

Nüfus

Lüleburgaz, 2011 yılı sayımlarına göre kent merkezinde 103,723, köylerde 33.060 nüfus ile toplam 136.783 nüfusa sahiptir. 1975 yılından beri kent nüfusu 4 kat artmıştır.

Ekonomi

2011 yılı TÜİK verilerine göre, çalışan nüfusun % 36,45'i tarımda, %28,15'i sanayide ve % 35,40'ı hizmetler sektöründe istihdam edilmektedir. Kentte işgücüne katılım oranı, %46 ile Türkiye ortalaması üstündedir.

Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Revizyon Çevre Düzeni Plan raporuna göre 2023 yılında sanayi sektöründe 23.134 (%28), hizmet sektöründe 30.249 (%37) ve tarım sektöründe 29.105 (%35) kişinin çalışması beklenmektedir.

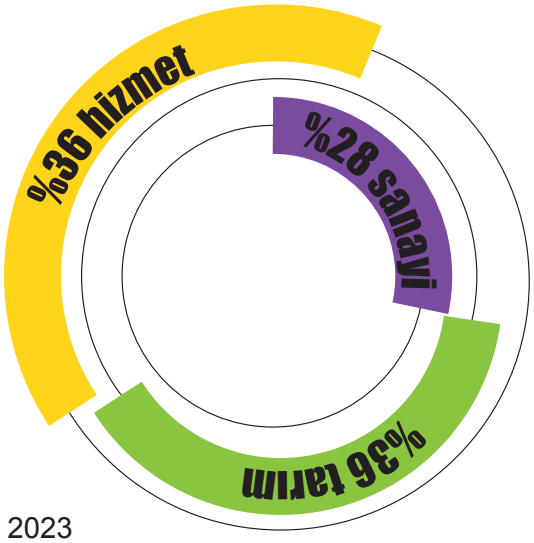

2023

Tarım, Hayvancılık ve Sanayi

Kentin çevresi zengin faunaya sahip, polikültür tarıma uygun 1. sınıf tarım arazileri içermektedir. Toplam yüzölçümün %83,4'ü ekilebilir arazidir. İlçe arazilerinin %92'sinde nadassız kuru tarım, %8'inde sulu tarım yapılmaktadır. Yüzölçümün %2,4'ü orman, %8'i ise meradır.

Lüleburgaz'da öncü sektör, tarım ve tarıma dayalı sanayidir. Tarımsal üretimde % 32'lik pay ile endüstri bitkileri, %60,9'luk pay ile buğday ve ayçiçeği başta olmak üzere tahıllar, en fazla üretilen tarımsal ürünlerdir. Hayvancılık, kentin diğer bir önemli gelir kaynağıdır. Kentin özellikle Büyükkarıştıran beldesinde yoğunlaşan sanayide ön plana çıkan alt kollar, tekstil ve gıda sanayidir.

Kültürel Değerler

Lüleburgaz, Trak'ların (Odris kabilesi) bölgeye yerleşiminden bu yana 6000 yıllık kültürel birikime sahip olmuştur. Ege ve Balkan kültürleri ile yakın ilişkili prehistorik çağ kültürü, Roma, Bizans, Osmanlı kültürleri ve mübadeleler ve göçler ile bölgeye taşınan kültür (Bulgaristan, Romanya, Yugoslavya..), Lüleburgaz kültürel değerlerinin birikimini şekillendirmiştir.

Roman ve Yörüklerin yaşam kültürü: Trakya müziği, enstrümanlar, halk oyunları, giyim, yemek kültürü (ot yemekleri, av hayvanlarından yapılan yemekler, hardaliye, höşmerim…), *Mart Dokuzu (nevruz) kutlamaları, Hıdrellez, Kakava Şenlikleri*, Nisan ve Mayıs aylarında köylerde yapılan Yağmur Duası

Somut miras değerleri: Lüleburgaz merkezinde bulunan, Mimar Sinan yapıtlarından olan Sokullu Mehmet Paşa Camisi ve Külliyesi, Lüleburgaz'ın mimari mirasının en önemli değeridir.

Ayrıca;

- Roma döneminden günümüze ulaşan Lüleburgaz kalesi
- Zafer Çeşmesi, Sultan IV. Mehmet Çeşmesi ve Meydanı, Kongre Meydanı, Zübeyde Hanım Parkı
- Taşköprü, Zindanbaba Türbesi, Çeşmeler, Şadırvan, Çifte Hamamlar, Kadı Ali Camii, köylerde bulunan tarihi okullar ve tarihi mezarlıklar, Tarihi postane ve istasyon binası, Dere ve Yılmaz Mahalleleri sivil mimarisi, Dere Mahallesi toprakları altındaki taraça, suyolları, kemerler ve Bizans dönemine ait su yapıları, sarnıçlar, Lüleburgaz ve Karaağaç Muharebelerinden günümüze ulaşan siperler,
- Umurca'da Tümülüsler ve Çifte Höyükler, Trak mezarları

ilçenin önemli somut miras değerleridir.

Doğal Değerler

Ergene Nehri, Lüleburgaz Deresi ve Ergene Havzası, Pınarhisar – Lüleburgaz Alt Havzası'nın bereketli tarım toprakları, kentin en önemli doğal değerleridir. Kentte bulunan göletler ise, doğayla bütünleşik yaşam alanı olarak değerlendirilmesi açısından önemli potansiyel taşır. Diğer bir doğal değer ise, Lüleburgaz Kükürtlü kaynağıdır.

Bölgesel açıdan önem taşıyan Istranca Dağları ve ormanları, Celaliye ve Ganos Dağları, Longoz Ormanları, Lüleburgaz için de önem taşımaktadır.

Bölgenin Gelişim Potansiyeli Değerleri

Türkiye'nin verimli tarım topraklarının %80'inin sunduğu tarımsal potansiyel ve sanayinin gelişmişliği, bölge için en önemli ekonomik gelişim potansiyelleridir.

Güçlü tarıma dayalı sanayi altyapısı ve ticari bağlantıları, bölgeyi diğer bölgeler ile rekabet açısından öne çıkarmaktadır. Tarım, sanayi, lojistik ve teknolojinin entegrasyon olanakları, bölgenin var olan potansiyeli için itici bir güçtür.

Kentin Bölge İçinde Konumu

TRAKAB ve Çevre Orman Bakanlığı'nın merkezi gelişmişlik sıralamasına göre, etkileşim ağları çerçevesinde dengeli kalkınma için 5 kademeli merkez yerleşimler sistemi kurgulanmıştır. Lüleburgaz, bölge içindeki konumu ve lojistik potansiyelleri sebebiyle Kırklareli, Çerkezköy ve Keşan'la birlikte 2. Derece merkezdir.

Lüleburgaz'ın önemli bir diğer rolü, Çorlu-Çerkezköy arası yayılma sürecine giren sanayi aksını sınırlandırması, Çorlu ve Çerkezköy'le birlikte bir ekonomik üçgen oluşturmasıdır.

TEMEL SORUNLAR

Çalıştay katılımcıları, kurumlarını temsilen ya da bireysel olarak Lüleburgaz'ın temel sorunlarını belirtmişlerdir. Sorunlar, tarım topraklarının elden çıkması, kirlilik, sanayi baskısı, altyapı eksikliği, tanıtım ana konularında yoğunlaşmıştır.

- Tarım ve sanayi dengesi
- Sanayileşmenin çevre üzerinde yarattığı kirlenme baskısı
- Eski kuyuların atık amaçlı kullanımı nedeniyle yer altı su kaynaklarının kirlenmesi
- Nehirlerin ve toprağın kirliliği nedeniyle tarımsal üretim kalitesinde düşüş
- Sanayi atıkları için arıtma tesisi yetersizliği, mevcut arıtma tesislerinin denetiminin olmaması, alınan önlemlerin devamlılığı olmaması
- Katı atık sorunu, kent içinde yanan çöplere bir yer bulunamaması (İstasyon Caddesi)
- Lüleburgaz'ın taşıma kapasitesinin sınırlı olması
- Tarımda yenilikçi yöntemler ve katma değeri yüksek ürün çeşitliliğinin bulunmaması
- Tarım ve hayvancılık alanında teşvik yetersizliği
- Tarımsal üretimden elde edilen gelirin düşüklüğü nedeniyle tarım arazilerinin parçalanması ve elden çıkarılması, işlev değiştirmesi
- Genç neslin tarıma önem vermemesi ve bu konuda hassasiyet, bilinç sahibi olunmaması
- Kamu – özel - sivil işbirliği ve kurumlar arası iletişim eksikliği
- Yerel yatırımcı ve girişimci olmaması
- Tanıtım ve pazarlamanın yeterince yapılamaması
- Değerlerin turizm sektörü için kullanılamaması
- Şeffaflık ve veri paylaşımının yetersizliği; ortak veri tabanı eksikliği
- Sanayi tesislerinin açılmasından sonra göçün artması (1975'ten bu güne 4 kat artış)
- Sanayide çalışan nüfusun nitelikli işgücü olmaması
- Gizli işsizlik ve işgücünün etkin değerlendirilememesi
- Yüksek gelirli nüfusun Lüleburgaz'da kalmaması
- Gelir seviyesinin düşük olması
- Olası Marmara Depremine kentin hazırlıksız oluşu

- Sel riski
- Açık alan, otopark, bazı mahallelerde okul gibi kentsel donatıların yetersizliği
- Üniversite – özel sektör işbirliğinin kurulmamış olması
- Meslek yüksekokulunda bölümlerin azlığı
- Bilgiye erişimin kısıtlı olması
- Üst ölçekli planlar arası eşgüdüm olmaması
- Tarımsal üretimde çeşitlilik ve işbirliği (kooperatifçilik) sorunu
- Doğa turizmi kapasitesinin kullanılmaması

TEMEL FIRSATLAR

Lüleburgaz'ın fırsatları, bereketli topraklar, Çorlu, Çerkezköy işbirliği , hizmet, eğitim, sağlık sektörleri ve İstanbul'a yakınlık avantajları temel başlıklarında tartışılmıştır.

- Bereketli toprakların sunduğu avantajlar
- E-5 ve TEM otoyol bağlantıları, liman, hızlı tren, Çorlu havalimanı, Altın Ring'in sunduğu lojistik avantaj
- İstanbul pazarına yakınlık
- Hizmetler sektörü; eğitim, sağlık, kültür, lojistiğin geliştirilmeye açık olması
- Bankacılık sektörünün gelişmiş olması
- Sağlık hizmetlerinde gelişmişlik
- Tarımsal zenginlik
- Et ve süt ürünleri bereketi

- Turizme kazandırılabilecek köyler ve doğal alanların varlığı
- Mevcut bir turizm ağı içinde var olması
- Yeni sektörel entegrasyon fırsatları
- Köklü tarım kooperatifleri
- Kültürel miras ve sosyal değerler
- İstanbul'daki hizmet ve ticaret kapasitesinin desantralize edileceği yer olma potansiyeli
- Kompakt kent planlaması ile çevresel değerlerin korunması
- Nitelikli insan kaynağına kolay erişim
- Eğitim altyapısı

10 Temel Sorun

1. Su, toprak, hava kirliliği
2. Nitelikli tarım topraklarının parçalanması
3. Tarımsal üretim kültürünün kaybı
4. Yenilikçi sektörlerin gelişmemesi
5. Sanayi sektörünün bölgedeki gelişim dinamiği
6. Kent kimliği ve yaşam kalitesinin düşük olması
7. Stratejik gelişim yönünün belirsizliği
8. Kurumlar arası işbirliği ve iletişim eksikliği
9. İşgücü niteliği ve insan kapasitesinin düşük olması
10. Tanıtım eksikliği

10 Temel Fırsat

1. Mimari ve kültürel birikim
2. Bereketli su kaynakları ve tarımsal topraklar
3. Konumsal avantaj; Balkanlar ve İstanbul
4. Eğitim, sağlık, hizmet, turizm sektörleri dinamikleri
5. Nitelikli insan kaynağına erişim
6. Kompakt kentsel gelişim
7. Ulaşım HUB'ı ve lojistik avantajlar
8. Ekonomik çekim noktası ve rekabet gücü
9. Tarım ve hayvancılık sektörlerindeki birikim ve beceri
10. Geçiş coğrafyasının stratejik merkezi

C

STRATEJİK BAKIŞ

BÖLGESEL KENTSEL

BÖLGESEL BAKIŞ

Bölgesel Gelişmelere Karşı Lüleburgaz Nasıl Pozisyon Alacak?

Anadolu ve Balkanlar'ı birleştirici noktadaki Trakya Bölgesi, bereketli topraklar, su kaynakları, üretim kültürü ve becerisiyle, ülke ekonomisinde bölgeyi stratejik konuma getirmiştir. Trakya Bölgesi'nin coğrafi nitelikleri, mevcut yapısı ve gelişim dinamikleri incelendiğinde, beş farklılaşan alt bölge ortaya çıkmaktadır.

1. **Batı Sınırı:** Meriç Nehri havzasını kapsayan bölge, arkeoloji ve kültür odağı Edirne, Enez, Perinthos, Ainos gibi antik yerleşimler ağının yanı sıra sınır ötesinde potansiyel işbirlikleri ağını kapsamaktadır.
2. **Yıldız Dağları Kuzeyi:** Kentsel gelişim, coğrafya, iklim, sosyal nitelikleri ile farklılaşan bölge, Saray, Vize, Kofçaz, Demirköy gibi yerleşimlerle, Eko-Turizm odağı niteliğindedir.
3. **Güney Kıyı:** Tarımsal üretim ile agro turizmi bütünleştirme fırsatına sahip olan, Saros Körfezi kıyılarını kapsayan bölge Tekirdağ, Şarköy ve Keşan ile ön plana çıkmaktadır.
4. **Orta Trakya:** Trakya Bölgesinin merkezindeki ulaşım, lojistik ve hizmet sektörleriyle gelişmekte olan Lüleburgaz merkezli, Kırklareli Merkez, Pınarhisar, Hayrabolu, Babaeski kentlerini kapsayan bölgedir.
5. **Doğu - İstanbul Kenarı:** İstanbul'un gelişim dinamiklerinden olumlu ve olumsuz anlamda en fazla etkilenen, ekonomik gelişimin sanayi sektörüyle şekillendiği Çorlu ve Çerkezköy hattıdır.

Bölge, çok önemli ekolojik bereket değerlerine sahiptir. Bunlardan en önemlisi, bölgenin su kültürünün kaynağı olan Meriç ve Ergene Nehirleri ve Havzalarıdır. Türkiye'nin en bereketli, 1. sınıf tarım topraklarının büyük bir bölümünü barındıran bu havzalar, önemli bir tarımsal yapı gelişimine sebep olmuştur. Ancak sanayi politikalarıyla beraber bölgenin doğusunda sektörel yapıda değişimler olmuş ve özellikle Lüleburgaz ile Çorlu'da öncelikli sektör sanayi haline gelmiştir. Bu sürecin ardından koruma politikaları eksikliği ve bilinçsizlik sebebiyle Ergene ve Meriç Nehirleri ile yeraltı sularının kirlenmesi, toprakların da kirlenmesine ve tarımsal üretimin kalitesinde düşüşe sebep olmuştur. Bu nedenle bölgenin ekolojik değerleri zarar görmekte ve bu durum, ekonomiden sosyal yapıya dek birçok olumsuzluğa sebep olmaktadır.

Bölgedeki diğer önemli doğal varlıklar ise;

- Istranca Dağları ve ormanları
- Deniz ile ormanı buluşturan Longoz Ormanları
- Önemli türlere ev sahipliği yapan Kasatura Körfezi
- Korudağı
- Saros Körfezi
- Pek çok canlı türü için yaşan alanı olan Meriç Deltası
- Ergene Nehri ve kolları
- Ganos Dağları
- Meralar
- Tüm bu alanlardaki biyolojik çeşitliliktir.

Bölge, çevresindeki kentlerin, özellikle İstanbul'un dinamikleri sebebiyle hızlı değişim sürecine hazırlanmaktadır. Bölgenin gelişim ve değişim sürecini hızlandırması beklenen projeler:

- Avrupa'ya uzanan hızlı tren hattı,
- Marmara Denizi çevresinde bir turu 4 saate indiren ulaşım projeleri (Altın Ring)'dir.

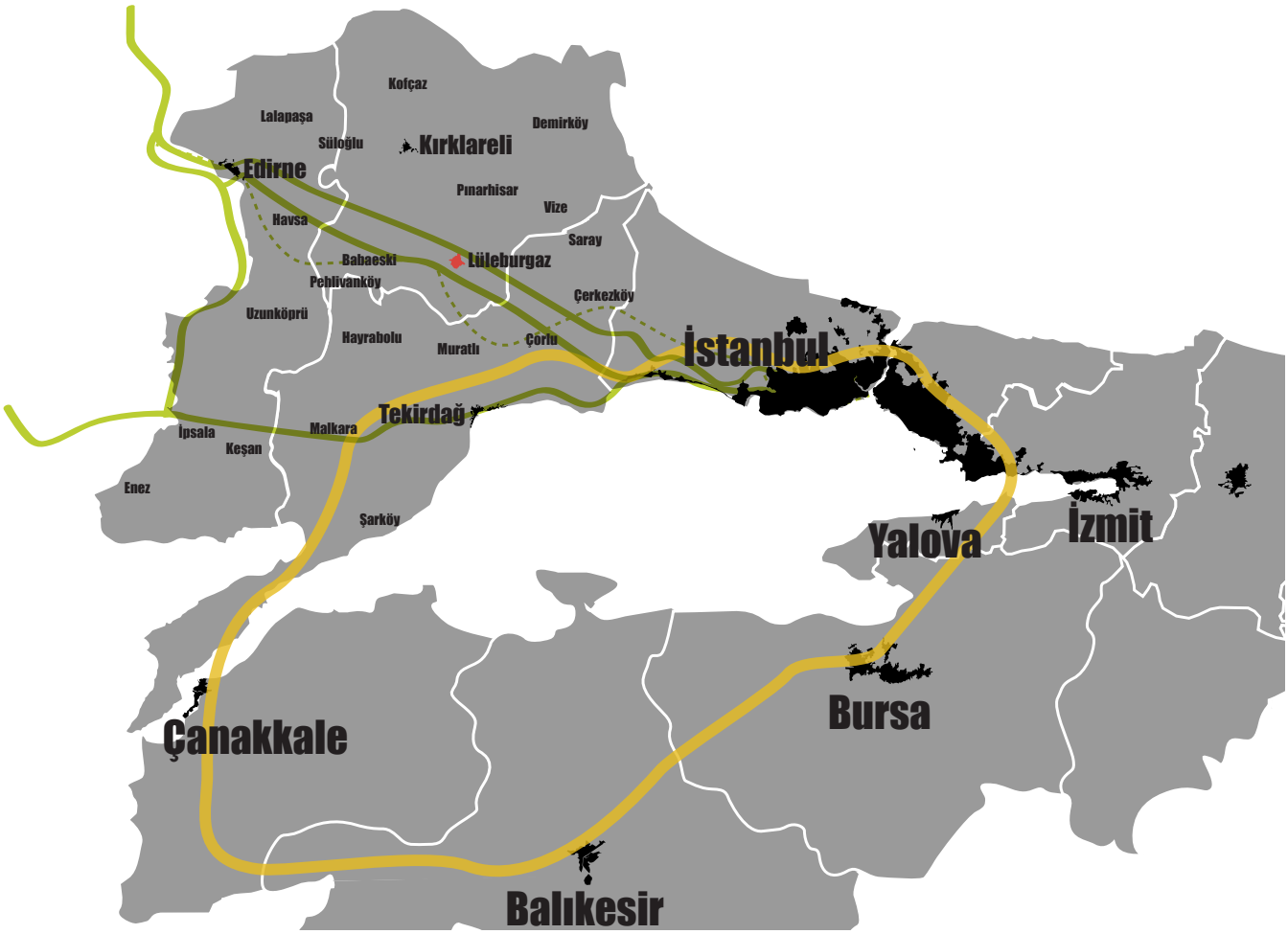

Bu projeler, doğru planlama ile fırsata çevrilebilir, ancak önlem alınmazsa bölge için tehdit unsuru olabilecektir.

İstanbul'daki hizmet ve ticaret kapasitesinin desantralize edilmesi gerekliliği, tüm bölgeyi olduğu gibi Lüleburgaz'ı da etkileyecektir. Bu bağlamda Trakya için, tüm bu dinamiklerin arasında kendini kültürel ve doğal değerleri ile oluşmuş kimliği ile öne çıkararak var edebileceği yeni bir yaklaşım geliştirmelidir.

Bu yaklaşımda Lüleburgaz ve bölgesi için sırasıyla bilinçlendirme ve markalaşma çalışmalarıyla tarım, koruma dengesini sağlamış sanayi ve hizmet sektörünün bir parçası olarak turizm öne çıkmalıdır. Bölgenin jeopolitik konumundan ihracat kapıları ile yararlanılmalı, tarım alanlarının ve Ergene Havzası'nın eşiklerinin aşılması engellenmelidir.

TÜİK 2006 verilerine göre Türkiye toplam ayçiçeği üretiminin %64'ü, çeltik üretiminin %49,5'u ve buğday üretiminin %9,7si Trakya Alt Bölgesi'nden karşılanmaktadır. Şemada önemli tarımsal merkezler gösterilmiştir, Kalkınma Ajansının hazırlayacağı yeni planda Trakya bölgesinde tarım ve hayvancılığa dayalı ekonomiye hizmet edecek farklı kademelerdeki yerleşim merkezleri, Kalkınma Ajansı'nın planladığı tarımsal merkezler, Tarım Organize Bölgeleri ve Tarımsal Alt Bölgeler göz önünde tutulmalıdır.

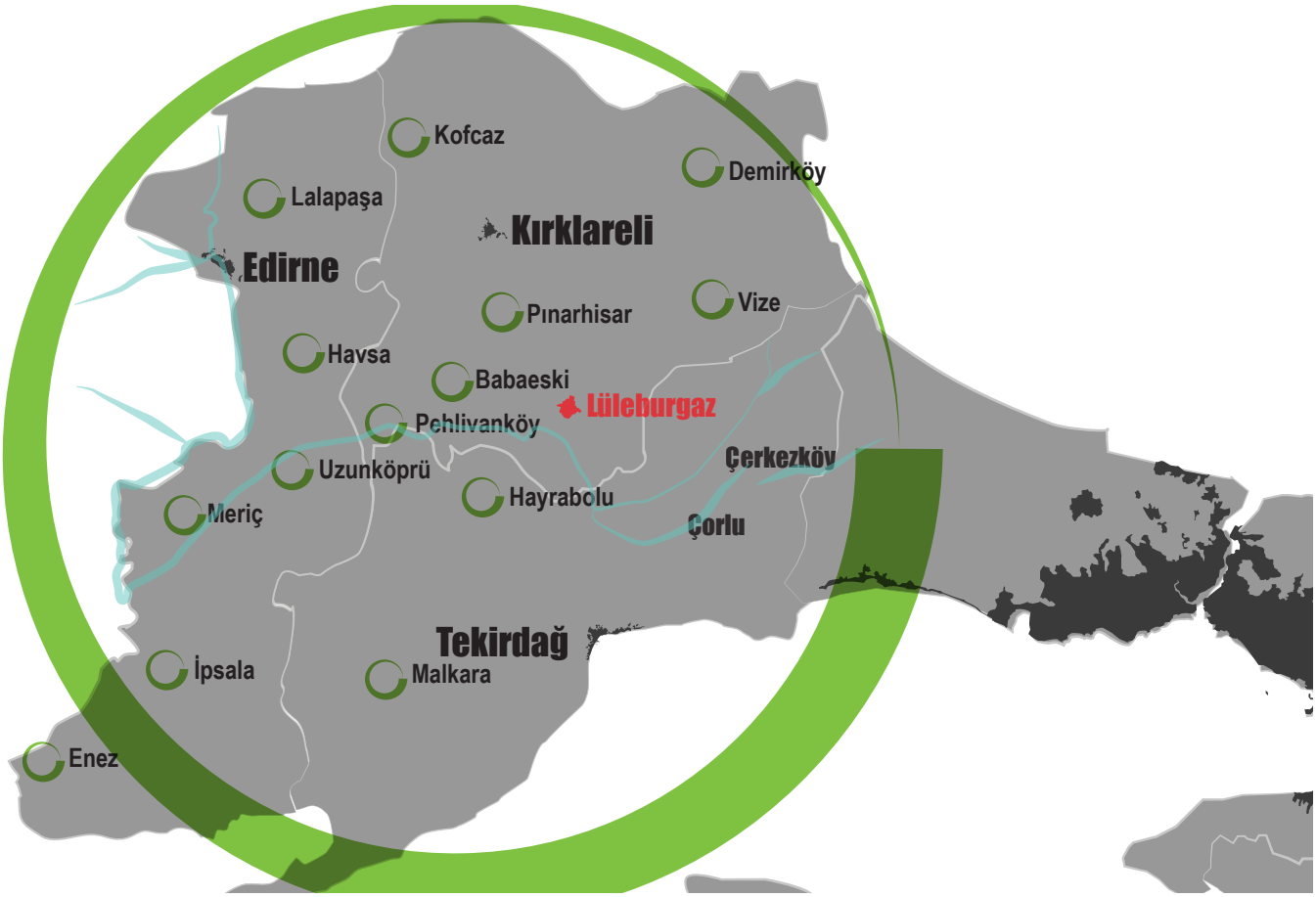

Bölge M.Ö. 6000'e uzanan neolitik dönemden itibaren birçok uygarlığa sahne olmuştur. Bölgede bulunan uygarlıklar:

- Trak,
- Helen,
- Roma,
- Bizans,
- Selçuklu,
- Osmanlı'dır.

Trakya'nın bugüne dek barındırdığı kültürler, bölgeye geniş bir birikim değerleri yelpazesi sunmuştur. Selçuklu, Osmanlı dönemi ve Mimar Sinan eserleri açısından çok önemli sivil mirasa sahiptir.

Balkan Savaşları döneminde gerçekleşmiş mübadeleler ve göçler ve Büyükkarıştıran bölgesinde ve kentin diğer bölümlerinde izlerinden birçoğuna hala ulaşılabilen Lüleburgaz Mübadelesi bölgenin kültürel birikiminde büyük yer tutmaktadır. Günümüze dek ulaşan bu kültür ve birikimin korunması şarttır. Bu bağlamda bölge, Bulgaristan ve Yunanistan'a uzanan bir Trakya coğrafyasıyla bütünleşmektedir.

Kalkınma Ajansı tarafından tanımlanan turizm ağının, “Marka Kentler” olarak belirlenen, önemli tarihi ve kültürel değerlere ev sahipliği yapan Edirne ve İstanbul ile birleşmesinden Lüleburgaz da faydalanabilir. Kent, rotanın bir parçası olarak değerlendirilebilir. Ayrıca Trakya Alt Bölgesi Çevre Düzeni Planı’nda belirtilen Demirköy ve Vize ilçelerinin eko-turizm, Şarköy ve Enez’in yat turizmi ve Marmaraereğlisi’nin deniz ulaşımı potansiyelleri göz önünde bulundurulmalıdır.

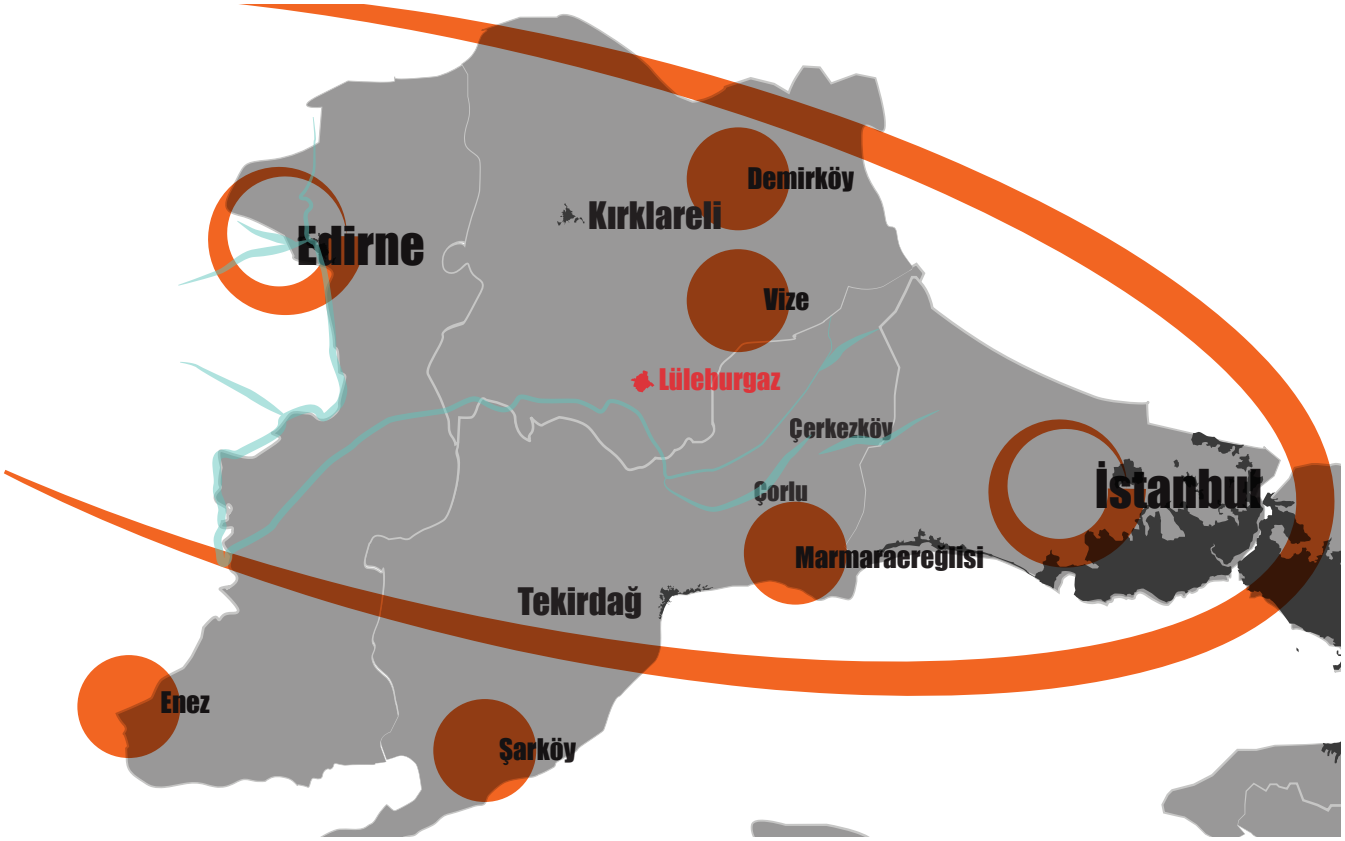

Trakya Bölgesi genelinde tarımsal ürünlerin işlendiği küçük işletmelerle başlayan sanayileşme, 1980 sonrasında, özellikle İstanbul'a yakın alanlarda yoğunlaşmaya başlamıştır. Bölge sanayisi, bugün bünyesinde 1.809 sanayi kuruluşunu barındırır hale gelmiştir. Bölgede sanayi siciline kayıtlı 1.809 işletmenin 1.277 adedi Tekirdağ, 265 adedi Edirne ve 267 adedi Kırklareli illerinde yer almaktadır. Tekirdağ Bölgede sanayinin %70'ini bünyesinde barındıran yoğunlaşması noktası olarak ön plana çıkmaktadır.

Kalkınma Ajansı'nın hazırlayacağı yeni bölge planında Çorlu-Çerkezköy-Lüleburgaz, bölgenin sanayi üçgeni dikkate alınmalıdır.

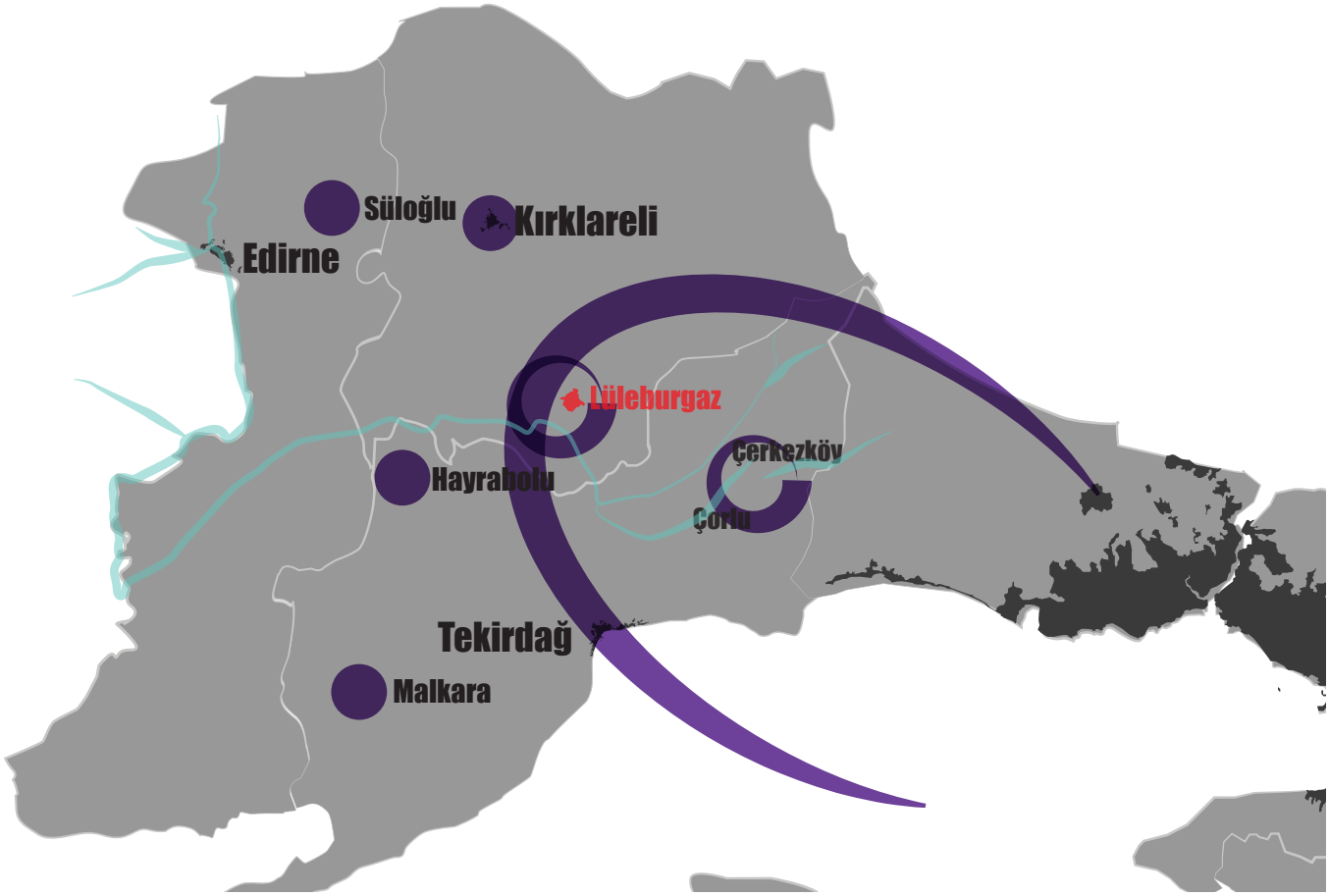

Bu üçgendeki plansız gelişim, çevre kirliliğine sebep olmuştur. Ancak ıslah çalışmaları yapılması ve sınırların çizilmesi gerektiğine karar verilmiştir; bu kapsamda 3 adet Organize Sanayi Bölgesi (OSB) kurulacaktır. Bunlardan biri Çorlu-Çerkezköy'de ve ikisi Lüleburgaz-Büyükkarıştıran'da olacaktır.. Lüleburgaz ilçe merkezinde yeni sanayi yatırımları için ruhsat verilmezken, beldelerde sanayi gelişim talebi devam etmektedir. Kırklareli, Süloğlu, Hayrabolu ve Malkara'daki OSB'lerin potansiyeli iyi değerlendirilmelidir.

Lüleburgaz için diğer bir önemli konu ise, sahip olduğu dinamiklerin buluşturulması ve özellikle sektörel anlamda tanımlama, öncelik ve entegrasyondur. Bölge içinde Lüleburgaz'ın parlamasını sağlayacak en büyük özelliği, ekonomik anlamda çeşitli dinamiklere sahip olması ve bunları buluşturmaya elverişli olmasıdır. Konumunun getirdiği lojistik avantajı farklı sektörel dinamiklerle buluşturduğu takdirde bölge içinde özgün kimliği ile öne çıkacaktır.

Bölgede, işbirliği bağlamında teknoloji geliştirme konusunun büyük önemi vardır. Lüleburgaz, Çerkezköy ve Kırklareli Merkez'de yer alması planlanan teknoloji geliştirme alanları, sanayi, araştırma kurumları, üniversiteler ve kamu sektörü arasında işbirliğini sağlayacak ortamı oluşturarak, yenilikçi ve katma değeri yüksek, genel endüstri ve savunma sanayilerinin nitelikli üretim süreçlerine katkı sağlayacak, bilimsel bilgiden teknoloji üreterek, esnek üretim ve esnek otomasyon sistemlerinin, bilişim ve iletişim teknolojilerinin geliştirildiği ve üretildiği alanlar olarak tasarlanmıştır.

Bu doğrultuda, bölgesel kalkınma ve Lüleburgaz'ın bu kalkınmadaki yeri ve kimliğinin tanımlanması, kamu-özel- sivil kesimlerin ve tüm bölge kentlerinin ortak vizyonda buluşması, işbirliği ve ittifaklar ile gerçekleştirilmelidir.

KENTSEL BAKIŞ

Stratejik Vizyon Ne Olmalı? Kentin Gelişim Yönü Neresi Olacak?

Lüleburgaz, Anadolu ve Balkan coğrafyalarının geçiş bölgesi olan ve Türkiye'nin büyük katma değer yaratan bölgesi Trakya'nın düğüm noktasında yer almaktadır. Coğrafi kesişim noktasında bulunması, Lüleburgaz'ın kent merkezini hem tehditlere açık hem de dinamikleri doğru şekilde değerlendirildiği takdirde çok avantajlı bir konuma getirmektedir.

Mevcut olan E-5 ve TEM dinamiklerine bölgesel gelişim ve yatırımların eklenmesi, Lüleburgaz'ı kaçınılmaz olarak etkileyecektir. Marmara Denizi çevresinde bir turu 500 km. ve 4 saate indiren Altın Ring'in Lüleburgaz çevresindeki kentlerde yarattığı etki ve kent merkezinden geçen, Marmaray ile birlikte hayata geçecek olan hızlı tren hattı gibi yatırımların çarpan etkisi, kent üzerinde bir takım olumlu ve olumsuz değişimlere sebep olacaktır.

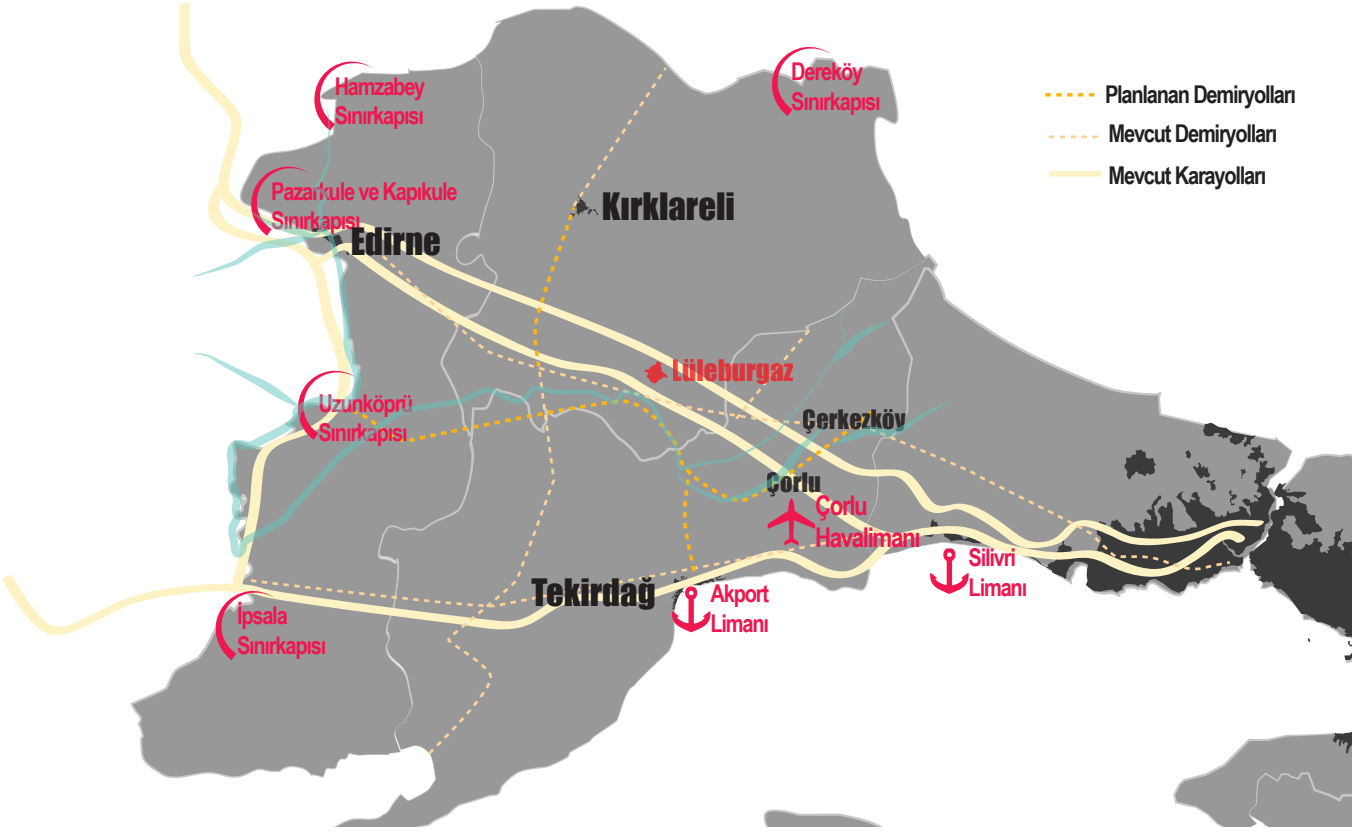

Hızlı tren hattı, kent merkezinin güneyinden, güneyde bulunan Durak Mahallesi'nin ise kuzeyinden, E-5'e paralel olarak geçecektir ve Lüleburgaz'da bir durak bulunacaktır. Hızlı tren, Lüleburgaz-İstanbul arası ulaşımı 40 dakikaya indirecektir. Bu nedenle kentin nüfusunun artacağı öngörülmekte ve yeni gelişme ve kentsel hizmet alanları ile altyapının kuvvetlendirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Mevcut durumda kentin ortalama kat yüksekliği 4 kattır. Yeni yapılaşma stratejilerinde fazla yükselme, kentin hava kalitesi, rüzgar akışı ve güneşlenme, siluet gibi özellikleri üzerinde olumsuz etki yaratacakken yatayda genişleme, tarım topraklarının kaybı ve farklı altyapı gereksinimleri nedeniyle olumsuz etkilere sahip olacaktır. Kent çevresindeki tarım topraklarına doğru genişleme kaçınılmazdır ancak doğru büyüme stratejileri doğrultusunda koruma ve gelişme dengesi sağlanmalıdır. Su gibi diğer kaynakların kullanımı ve korunması konusunda da doğru ve etkin altyapı oluşturulmalıdır. Ayrıca beklenen Marmara depremi, kent merkezi için önemli bir tehdittir. Kentin büyüme sürecinde depreme karşı önlemler de mutlaka alınmalıdır.

Kentin gelişme yönü, koruma ve gelişme dengesinin nasıl kurulacağı sorularına, gelecekteki planlama çalışmaları ile stratejik bir vizyon geliştirilerek cevap aranmalıdır. Bu süreçte kentte hak sahibi olan tüm kesimler, beklentileri doğrultusunda görüş beyan edebilmeli; stratejik vizyon oluşturma ve kentin gelişme yönü üzerine söz sahibi olmalıdır.

D STRATEJİLERİN ARKA PLANI

BEK ANALİZİ

Kentlerin gelecek stratejilerinin yeni bir senaryo çerçevesinde belirlenmesi sürecinde stratejik kararların katılımcı ortamlarda alınmasına yardımcı olmak üzere 'Kentsel Strateji' tarafından geliştirilen BEK Analizi kullanılmaktadır.

BEK Analizi üç temel bileşeni ile kapsamlı bir çerçeve ortaya koymaktadır.

- B (Birikim, Bereket, Beceri, Bakış, Büyüme, Beklenti)
- E (Ekoloji, Ekonomi, Eşitlik, etkin Olma, elde Etme, Entegrasyon)
- K (Kimlik, Koruma, Kapasite, Kalkınma, Katılım, Kurgu)

BEK Analizi,
Neredeyiz?,
Nereye, Kiminle ve Nasıl Gideceğiz?
temel sorularının da yanıtlarının arandığı bir tartışmacı ortamı sağlamaktadır.

Kaynak: Kentsel Strateji

6B ANALİZİ

B Analizi, kentin bereket değerleri, tarihten bugüne ulaşan ve yönetsel becerileri, tarihsel, doğal ve ekonomik birikimlerinin ne olduğunu, kente dışarıdan bakış ve kentin nasıl farklı bir bakış açısıyla yönetilebileceği, kamu, sivil ve özel kesimlerin birbirinden beklentileri ve büyüme stratejileri ile yönünün ne olması gerekliliği konusunda ortaya önemli ipuçları çıkartmıştır.

BİRİKİM

Trakya'nın kültürü, M.Ö. 8000'lere uzanan Trak'lara dayanmaktadır. Bölgenin geçmişten bu yana sularının bereketi farklı uygarlıkların bu coğrafyada yerleşmeyi seçmesine sebep olmuş, Lüleburgaz'a kültürün birikimini sunmuştur. Geçmişten bugüne farklı uygarlık katmanlarının geride bıraktıklarıyla oluşmuş kültürel birikim, mimari miras ve yaşam kültüründe olduğu gibi sektörel anlamda da kendini göstermektedir.

Mimari miras

Lüleburgaz'da da ilk yerleşimlerin izleri olan, Traklardan günümüze ulaşan höyüklerin yanı sıra önemli Bizans ve Osmanlı dönemi bulunmaktadır:

- Sokullu Mehmet Paşa Camisi ve Külliyesi
- Taş Köprü
- Zindanbaba Türbesi
- Çeşmeler
- Şadırvan
- Çifte Hamamlar
- Kadı Ali Camii
- Köylerde bulunan tarihi okullar
- Köylerde bulunan tarihi mezarlıklar
- Dere ve Yılmaz mahalleleri sivil mimarisi
- Dere Mahallesi toprakları altındaki taraça, suyolları, kemerler ve Bizans dönemine ait su yapıları, sarnıçlar
- Lüleburgaz ve Karaağaç Muharebelerinden günümüze ulaşan siperler

Yaşam kültürü

Geçmişten bugüne gelen yaşam kültürü, farklı uygarlık katmanlarının yüzyıllar sürecinde üst üste koyarak eklemlediği bir zenginliğe olanak vermiştir. Özellikle Trak ve Balkan kültürlerinin değerlerinin zenginliği, tüm Trakya'da olduğu gibi Lüleburgaz'da da önemli yer tutmaktadır. Bu zenginliğin bazı başlıkları:

- Gelenek ve görenekler
- Yemekler; keşkek, höşmerim
- Müzik ve danslar
- Giyim
- Festivaller

Ekonomik birikim

- Tarım kooperatifleri birlikleri ve aynı zamanda tarihi birikim olan köy enstitüleri
- Tarımsal üretim: tahıl, ayçiçeği, şeker pancarı
- Son yıllarda mantar üretimi
- Küçükbaş ve büyükbaş hayvancılık, et ve süt ürünleri üretimi
- Gıda, tekstil ve gelişmekte olan ilaç sanayi

BEREKET

Lüleburgaz'ın su ile gelen bereketinin en güzel göstergesi, kentin adında yer almaktadır. Lüleburgaz'ın isminde geçen "lüle", günümüzde 36 litre suya denk gelen bir su ölçüm birimidir. Istrancalar'dan gelen suların oluşturduğu su rezervi, şüphesiz bölgenin sahip olduğu en önemli değerdir. Bu suların bereketi, toprağın da aynı şekilde bereketli olmasını sağlamış ve bereket diğer alanlara da buradan yayılmıştır.

Tarımsal bereket

Ergene Havzası'nın nehirleri ve verimli toprakları, bölgenin ve kentin en önemli bereket değeridir. Trakya bölgesindeki 1. sınıf tarım toprakları, Türkiye'nin %83'ünü oluşturmaktadır. Meralar, hayvancılığın yoğun olduğu bölgede hayvancılığın devamlılığı için önemlidir. Elverişli topraklar ve iklim sayesinde büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık yapılmaktadır. Bölge, hayvan varlığı açısından en kaliteli bölgelerdendir. Kentin öne çıkan başlıca tarımsal bereket değerleri ayçiçeği ve tahıllardır.

Doğanın bereketi

Lüleburgaz için en önemli su kaynakları, Ergene Nehri ve Lüleburgaz Deresi'dir. Bununla birlikte yeraltı suları ve 17 adet gölet, bölgenin özellikle tarımsal bereketi için önemli bir kaynaktır. Ancak Lüleburgaz Deresi, eskiden balık tutulabilen bir dere iken günümüzde kirlenmiştir. Ekolojik değer olan Longoz Ormanları, bölgenin ekolojik bereketinin örneğidir.

BECERİ

Kentin içinde bulunduğu bereketli bölgenin kültürel birikiminden, insan becerisi anlamında Lüleburgaz, zanaatkarlık, tarım, et ve süt ürünleri üretimi konusunda öne çıkmaktadır.

Değer yönetimi

Lüleburgaz'ın sahip olduğu değerleri yönetme konusunda oldukça güçlü olduğu alanlar bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi, kent merkezinin ve çevresindeki tarım alanlarını, kompakt kent formu ile korumadır. Aktif kullanılan, sosyal paylaşımın sembolü olan bir kent meydanı, demokratik bir ortamın, kamusal alanın yaratılması açısından iyi bir örnektir.

Kentin sahip olduğu becerilerin yanı sıra, sahip olduğu değerleri yönetme ve değerlendirme konusunda bir takım eksiklikleri bulunmaktadır:

- Konumu itibariyle öne çıkarılması kolay olan turizm potansiyelinin değerlendirilmiyor olması
- Yatırım ve yatırımcı eksikliği, tarihi değerlerin tanıtımının eksikliği
- Bilim ile yatırımı birleştirme konusunda eksiklikler
- Yatırımlarda markalaşma eksiklikleri
- Tarımın sahiplenilmesi bilinci konusunda zayıflık nedeniyle köylerden kente göç

Değerlerin yeterince iyi yönetilememesinin sebebi olarak, kent için net bir kimlik ve hedef tanımlanmamış olduğu dile getirilmiştir. Sahiplenmenin artırılmasının, beceriyi artıracak önemli bir unsur olduğuna dikkat çekilmiştir.

BAKIŞ

Lüleburgaz, Anadolu ve Balkanlar arasındaki geçiş bölgesinin merkezinde, stratejik konum ve öneme sahip bir kenttir.

Bölgeden kente bakış

Bulunduğu stratejik noktada Lüleburgaz'ın gelişimine ve kurgusuna etki edecek önemli bölge içi ve bölge dışı dinamikler bulunmaktadır:

- Marmara Denizi'nin çevresinde bir turu 4 saate indiren Altın Ring ve bölge üzerindeki çarpan etkisi
- İstanbul'un gelişimi ve Trakya'ya olan baskısı
- E-5 ile TEM dinamikleri
- Limana yakınlık, hızlı tren, Çorlu Havaalanı gibi lojistik açıdan gelişim ve ulaşım imkanları
- Bölge ölçeğinde belirlenmiş sanayi bölgesi: Çorlu-Çerkezköy-Lüleburgaz sanayi üçgeni
- İstanbul'daki hizmetler sektörünün potansiyel desantralizasyonu
- Marmara depremi riski

Trakya, ülke politikalarında vergi priminden sigorta teşviğine göre 2. bölgedir. Bölgeye yapılan yatırımlar ise Lüleburgaz için de önemli bir gelişim faktörüdür.

Kentsel dinamikler

Lüleburgaz'da, son yıllarda ekonomik ve sektörel yapı değişmiştir. Temel sektör olarak tarımdan sanayiye geçen kentte hızlı büyüme ve altyapı eksiklikleri ile birlikte bir takım problemler ve kentin geleceği için tehditler ortaya çıkmıştır:

- Köylerin ve tarımın katma değeriyle birlikte çekiciliğini kaybetmesi ve köyden kente sanayi alanında çalışma amaçlı göç,
- Tarım topraklarının elden çıkarılması ve işlev değiştirmesi ile kaybı,
- Gizli işsizlik, havza; su ve toprak kirliliği
- 1960'tan bu yana hızlı nüfus artışı

Kentin gelişimi için sahip olduğu önemli potansiyelleri ve güçlü yönleri ise:

- Doğal kaynaklar: su, toprak ve bereketi
- Kültürel ve tarihi birikim
- Sağlık hizmetlerinde gelişmişlik
- Eğitimli nüfus ve nitelikli insan kaynağı
- Bankacılığın gelişmişliği
- Kompakt kent gelişimi
- Gelişmişlik indeksinde iyi bir konumda olma (35. Sıra)
- Sosyal projeler (Ticaret odası, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ortaklığında gerçekleşen, göçü engelleme hedefli, vasıflı eleman yetiştirmeye yönelik UMEM Projesi)

Tüm kesimler arasında işbirliği ve iletişim eksikliği, kentin gelişiminin önündeki önemli engellerdendir. Turizm alanında yatırımcı ve girişimci eksikliği ve üst gelir seviyesindeki nüfusun kentte kalmaması, kent için diğer bir sorundur. Değerler konusunda eğitim ve bilinç, bölgede geliştirilmelidir. Bu nedenle kentin gelişimine bakış anlamında yeni bir yaklaşım gerekmektedir.

Ortak akıl

Ortak akıl ve toplumun düşünce yapısının katılımcı planlama doğrultusunda geliştirilmesi; tüm beklentilerin ortak paydada, ortak vizyon çevresinde toplanması gerekmektedir. Yerelin merkezi yönetimle, özel sektör ve sivil kesim ile ortak vizyonda buluşması ve uyumu sağlanmalıdır.

Demokratik yapıyı güçlü tutabilecek nitelikteki orta gelirli nüfus grubunun yüksek olması, planlamaya katılımda demokrasi kültürünü geliştirmeye uygundur. Böylelikle sosyal gelişme de sağlanacaktır.

Bunun için ise yönetime yeni bir bakış gereklidir: Birliktelik ve ittifaklar.

Yeni kentsel bakışta öne çıkan kavramlar

- Ortak vizyon
- Koruma-kullanma dengesi
- Alternatif sektörler ve sektör içi alternatif üretimler/ürünler
- Entegre sektörel gelişim
- Kentsel ittifaklar
- Sosyal gelişim
- Eğitim ve bilinç
- Demokrasi ve şeffaflık
- Kimlik ve hedeflerin tanımı

BÜYÜME

Lüleburgaz, Avrupa ve Anadolu geçişi üzerindeki konumu, E-5 ve TEM ulaşım bağlantıları, hızlı tren hattı ve bölgeyi etkileyecek Altın Ring gibi bölge dışı yatırımlar sebebiyle büyüme açısından hem avantajlı, hem de çevre kentlerin ve İstanbul'un yarattığı baskılardan dolayı dezavantajlı konumdadır. Yatırımlar ve konumu itibariyle kentin nüfus çekmesi ve önümüzdeki 10 yıl içinde hızlı bir nüfus artışı yaşaması beklenmektedir. Bu nedenle kent merkezi de hızla değişim sürecine girecektir. Büyüme için avantajların akılcı bir şekilde değerlendirilmesi, dezavantajlar için ise önlemler alınması ve birer avantaja çevrilmesi gerekmektedir.

Lüleburgaz'da büyüme, hem ekonomik hem de sosyal anlamda zenginleşme ile olmalıdır. İnsan kapasitesinin artışı ve katma değer artışı, zenginlik için şarttır. Sosyal gelişimle birlikte büyümenin önemi, çokça vurgulanmıştır.

Büyümenin önündeki engeller

Lüleburgaz'ın gelişiminin önündeki en büyük engel, aynı zamanda bölgesel bir sorun olan Ergene Nehri'nin, yeraltı su kaynaklarının ve toprağın kirliliğidir. Köylü nüfusun artık tarımsal üretimden yeterince kar edememesi sebebiyle topraklarını dışarıdan gelen yatırımcıya satması, kır nüfusunun kente akması, kentin tarımsal kimliğinin gelişimi ve kırda yaşayan nüfusun kendi değerleri ile birlikte sosyal gelişimi açısından bir sorundur. Nüfusun yaptığı yatırımlar sonucunda karşılığını alamayacağı düşüncesi, kentte yerel yatırımcı ve girişimci eksikliğine sebep olmaktadır. Mevcut yatırımların da tanıtım ve markalaşma stratejilerinin yetersizliği, büyümeleri konusunda dezavantajdır. Gizli işsizlik nedeniyle işgücünün gelişme açısından etkin değerlendirilememesi ve özellikle sanayi alanında nitelikli işgücünün eksikliği ise kentin gelişimi konusunda diğer bir önemli problemidir.

Alternatif büyüme stratejileri

- Ekonomik büyümede sanayinin payının kısıtlı tutulması, tarım ve sanayi dengesinin kurulması – tarım sanayisinde gelişme
- Lüleburgaz'ın bölgenin lojistik merkezi olarak değerlendirilmesi ve İstanbul pazarına yakınlık, ulaşım bağlantıları ve Altın Ring'in potansiyeli ile birlikte değerlendirilmesi
- Hizmetler sektöründe gelişim: Eğitim-sağlık-spor ve lojistik merkezi
- Kent dışında gelişen sanayinin sınırlandırılması: Büyükkarıştıran'da tutulması
- Çorlu ve Çerkezköy ile kentsel ittifaklar kurulması
- Kültür turizmine yatırım yapılması ve bu anlamda Balkanlar ile Anadolu arasındaki konumun değerlendirilmesi
- Tarım strateji ve yaklaşımlarının geliştirilmesi: tarım ve hayvancılığın köylüye sevdirilmesi, arazi bütünleştirmesi, tarımsal çeşitliliğin artırılması ve küçük topraklarda verimli olabilecek tarımsal ürünlere geçiş, tarımsal çeşitliliğin pazarlanması
- Beklenen nüfus artışı için, Marmara Depremi riski de göz önünde bulundurularak gerekli altyapı ihtiyacının karşılanması, kent merkezinde gelişmenin kontrol altında tutulması
- Yeni büyüme dinamiklerinde kentin taşıma kapasitesinin göz önünde bulundurulması
- Sosyal gelişimle birlikte büyüme, yaşam kalitesinin artırılması ve değer bilinci yaratılarak değerlerin sahiplenilmesi

Kent merkezinin büyümesi

Hızlı tren hattının kent merkezinden geçişi ve diğer bölgesel yatırımlar sebebiyle beklenen nüfus artışı, yeni gelişme alanları ihtiyacı doğurmuştur. Yeni gelişme alanlarının açılması, kent merkezi çevresindeki tarım topraklarının kaybedilmesi anlamına gelmektedir. Bu nedenle akılcı ve doğru bir büyüme kurgusu ortaya konmalıdır.

Bu doğrultuda, kente, mevcut kent merkezi ile yarışmayacak, kentin güneyinde, Durak Mahallesi çevresinde yeni bir ya da iki merkez kurulacaktır. Kentin kuzeydoğusunda Avrupa otoyolu Lüleburgaz bağlantı yolunun batısında büyük atölyeler, yemek imalatı, depo gibi konut dışı yeni kentsel çalışma alanı, yolun doğusunda fuar alanı planlanmaktadır. Yeni konut alanı ise güneyde, gerçekleşecek hızlı tren hattının kuzeyinde olacaktır.

BEKLENTİ

Çalıştaya katılan TRAKYAKA Kalkınma Ajansı, Lüleburgaz Belediyesi, Lüleburgaz Kaymakamlığı, Üniversite temsilcileri, İlçe Tarım Müdürlüğü, ve Mahalle Muhtarları birbirlerinden beklentilerini dile getirmişlerdir.

Kamu sektörünün beklentisi

- Katma değeri yüksek yatırımlar yapılması
- Yenilikçi projeler üretmesi
- Çevresel ve ekolojik sorunların çözümünde sorumluluk alınması
- Üniversite ve gen bilimine yönelik teknopark kurulması
- Eski yapıların yıkılıp depreme karşı sağlıklı yeni yapıların yapılmasına yönelik kentsel dönüşüm projelerinin yapılması
- Yaşam kalitesinin artırılması
- Mahallelere yeni okullar yapılması
- Çocuklar için spor alanları yapımının hızlandırılması
- Nüfus artış sürecinde güvenlik açısından emniyetin sağlanması için emniyete ilişkin bir yatırım ve planlamanın yapılması
- Muhtarlar için ödenek ayrılması, internet, telefon hizmetlerinin sunulması.
- Fuar alanı gelişiminin hızlandırılması
- 4 kattan fazla imar verilmemesi
- Meslek yüksekokulunda yeni bölümlerin açılması

Özel sektörün beklentisi

- Hayvan kredilerine hibe ve benzeri teşviklerin verilmesi
- Üniversite ile işbirlikleri kurulması
- Yenilikçi teknolojilerin sanayiye ve tarıma adaptasyonu
- Lojistik potansiyelin kullanılması

Sivil sektörün beklentisi

- Eğitim, ulaşım benzeri kentsel hizmetlerin engelliler açısından ele alınması ve yaşama katılım için engelli dostu planlama
- İstatistiki verilerin paylaşımı ve şeffaflık
- Otopark sorununun çözülmesi
- Kent için net bir kimlik ve hedef tanımının yapılması
- Gerçekle daha çok örtüşen, net planların yapılması- realite-planlama ilişkisinin kurulması
- Kentte bulunan çocuk yaş grubundaki nüfusun hırsızlığın aza indirilmesine yönelik bir program geliştirilmesi
- Kamusal mekanların artırılması
- Hayvancılık ve tarım sektörünün cazip hale getirilmesi

6E ANALİZİ

E Analizi, bölgenin ve kentin ekolojik çeşitliliği, sürekli büyüme halindeki ekonomik fırsatları, katılım ve paylaşım değerleri, sektörler arası gücün ve bilginin paylaşımı, ortak akıl ve toplumsal gelişmenin kent bütününe yayılmasını sağlayacak entegrasyon konularını gündeme getirmiştir.

EKOLOJİ

Lüleburgaz'ın kuzeyindeki Istranca, güneyinde Ganos dağları, yeraltındaki doğal su kaynakları, bereketli tarım toprakları, kentin kompakt büyümesiyle korunan ekolojik rezerv alanlarını, tarıma elverişli iklimsel değerleri koruma-kullanma dengesi içinde gelecek nesillere aktarılması gereken değerlerdir.

Yaşam ve üretim alanları

Lüleburgaz ve Trakya Bölgesinin tarım merkezi ve doğal yaşam alanı niteliğinin korunması için, su, orman ve tarım toprakları, bölgesel işbirliği içinde yönetilmelidir.

Önemli ekolojik değerler şu şekilde sıralanabilir;

- Trakya'nın verimli toprakları
- Trakya'yı besleyen, pek çok türe ev sahipliği yapan Ergene Havzası
- Yeni yaşam alanları oluşturan, Lüleburgaz tarafından değerlendirilmesi gereken göletler
- Bölgesel değerler olan Istranca, Celaliye ve Ganos Dağları ile Longoz Ormanları,
- Değerlendirilemeyen hazine arazileri ve atıl çiftlikler

Ekolojik tehditler

Ekolojinin korunması ve değerlerin aktarılması için Lüleburgaz ve bölgesi önemli potansiyeller içerir. Bu çerçevede;

- Anız ve orman yangınları
- Ergene Nehri'nin kirlilik sorunu
- Lüleburgaz deresinin taşma sorunu
- Tarımda kullanılan zirai ilaçlar
- Hayvan çiftliklerinin atık sorunu
- Yetersiz katı atık yönetimi
- Kırklareli ve Demirköy bölgesindeki taş ocakları
- Kısa erimli planların getirdiği ekolojik riskler, uzun erimli planların eksikliği
- Doğalgaz çevrim santrallerinin bölgesel iklim üzerindeki etkileri
- Rüzgara kapalı yerleşim, rüzgar haritasının çıkarılması ihtiyacı
- Yerleşim için zorunlu olarak tarım arazilerinin kullanılması
- Tarım fonksiyonundan sanayi fonksiyonuna kayan, el değiştiren büyük tarım arazileri
- Tarım toprakları üzerine yerleşen ve Ergene'yi tehdit eden sanayi yatırımları

çözülmesi gereken öncelikli sorunlar olmalıdır.

EKONOMİ

Lüleburgaz'ın mevcut ve potansiyel ekonomik değerleri konusunda farkındalık, yatırım eksikliği ve sektörler arası denge konuları vurgulanmıştır. Bu bağlamda;

- Farkındalığı arttıracak tarım eğitim programları
- Bireysel üretimden çıkılıp kooperatifçiliğin destek ve teşviği
- Tarımsal çeşitliliğin desteklenmesi
- Sanayi – tarım arasındaki dengenin sağlanması gerekliliği tartışılmıştır.

Lojistik merkez

- Büyük pazara yakınlık; İstanbul
- E-5 ve TEM bağlantıları
- Trakya'nın Türkiye'nin gıda ihtiyacının büyük bölümünü üretebilecek kapasitede olması
- Lojistik yatırımlar; Lüleburgaz'ı İstanbul'un içinde kılacak yeni hızlı tren projesi, yeni liman projesi
- Büyük üretim kentlerini birbirine bağlayacak körfez geçişi projesi ile bağlantılarının olması

Ana tartışma konularıdır.

Tarımsal süreklilik

Tarım ile öne çıkan bölgedeki en önemli tartışma konularından biri bilinçsiz üretime eklenen kırdan göç, teşvik, markalaşma ve girişimcilik eksikliğidir. Temel tartışma konuları;

- Bilinçsiz küçük üretim; Köylerde kendi kendine yeten bir bahçe söz konusu iken tarımsal üretim maliyetinin yüksekliği, bilinçsizlik sebebi ile tarımsal pazara ürün

yetiştirilmemesi
- Köyden kente göç sorunu tarımsal nüfusun azalması
- Yok olmuş sebze üretimi; lahana, ıspanak, pırasa, domates
- Ayçiçeği ile ikame edebilecek meyveciliğin geliştirilmesi
- Tarımda alternatif ürün olarak mantar ve üzümün yetiştirilmesi
- Mevcut arıcılık potansiyelinin geliştirilmesi

olmuştur.

Denge

Tarımsal üretim ile öne çıkmasına rağmen, tarımda sürekli değişen arz-talep dengesi ve devlet politikalarının yetersiz teşvik ile birleşmesi tarımda büyümeyi engellemektedir. Ayrıca;

- Hayvancılığın geliştirilmesi stratejisine rağmen hayvancılığın getirdiği kirlilik sorunu,
- İstihdam yaratılırken doğal yaşam alanlarının yok edilmemesi, yaşam için asgari gereksinimlerin korunması,
- Sanayi yatırımlarının tarımsal üretim üzerindeki etkisinin değerlendirilmesi

konuları üzerinde uzlaşı sağlanmalıdır.

EŞİTLİK

Köy kent arasında hizmet ve üretim dengesi sağlanmalı, orta veri tabanı projeleri ile bilgiye erişim kolaylaştırılmalıdır.

Bilgiye eşit erişim

Belediyenin katılım çalışmalarına rağmen Lüleburgaz'da taraflarca ifade edilen bir bilgi paylaşım eksikliği vardır. Derlenen bilgilere erişimin zorluğunun yanı sıra mevcut pek çok veri kayda geçmemektedir.

İnsan kaynağına erişim

Lüleburgaz 22-25 yaş arası genç nüfus potansiyeli ve Meslek Yüksek Okulları ile kentte ve bölgesinde çokça talep edilen kalifiye elemanlar yetiştirmektedir. Ayrıca, İstanbul ve Tekirdağ'da yaşayan nitelikli elemanlara erişim olanağı da bulunmaktadır.

Kamu kaynaklarına eşit erişim

Lüleburgaz'da hizmet merkezi, 29 köy ve sanayi çevresinde yer alan 6 belde bulunmaktadır. Kent bütünü ile devlet teşvik sisteminde 2. sırada olan Lüleburgaz'a bu destekler yeterli olmamaktadır. Ayrıca yasal kısıtlamalar(köy kanunu) nedeniyle destek alamayan pek çok köy bulunması nedeniyle kent-kır altyapı dengesizliği ortaya çıkmaktadır.

ETKİN OLMA

Coğrafi ve verimlilik açısından zenginliğin bir bölgede bulunan kent yeni sanayi yatırımlarına, pek çok sağlık kurumuna ev sahipliği yapmakta, büyük bir işgücü ve genç nüfus barındırmaktadır. Ancak bu büyük potansiyellerin etkinleştirilmesi için belirlenen ortak vizyon doğrultusunda işbirliği birimleri faaliyete geçirilmelidir.

İşbirliği

Öne çıkan önemli bir konu işgücü arzı ve talebi arasındaki denge ihtiyacıdır. Çevrede tekstil ve gıda sektöründe faaliyet gösteren ortalama 700 fabrika bulunmakta ve kalifiye eleman ihtiyacı duymaktadır. Lüleburgaz eğitime verdiği önem, genç nüfusu ve meslek yüksekokulları ile talep edilen bu işgücünü yetiştirmektedir. Ancak buradaki temel sorun önemi gittikçe artan bu potansiyelin harekete geçirilmesidir.

- Engelliler, emekliler, gençlerin aktif katılımı
- Altın üçgen işbirlikleri: Arge-Üniversite-Sanayi
- Sanayi ve eğitim kurumları arasındaki iletişimi sağlayacak, kalifiye eleman arz ve talebi buluşturacak ağ ihtiyacı
- Özel sektörle üniversitenin buluşturulması

bu kapsamda öncelikle ele alınması gereken konulardır.

Kent vizyonu

Tarım, sanayi, lojistik, kültür ağı arasında yer alan kentin belirlenen vizyon çerçevesinde sektörel ve sektörler arası potansiyeller ortaya çıkarılmalıdır.

- Mevcut ilaç sanayinin ihtiyaç duyduğu tarımsal ürünleri bu bölgeden elde etmesi
- Küçük üreticinin üretimini büyütmesi için yetersiz teşvik ve cazip olmayan ödeme şekilleri
- Tarımsal üretimin alternatif ürünlerle çeşitlendirilmesi; ayçiçeği ve buğdayın yanı sıra bu bölgede yetişebilecek mantar ve üzümün de yetiştirilmesi
- Yerel şair ve yazarların öne çıkarılması
- Uluslararası etkinlik yapan kukla tiyatrosunun kent içinde de etkin hale gelmesi
- Ekolojik kirliliğe yönelik olarak özel kurumların yaptırımlarının arttırılması, su kirliliğine karşı etkinleştirme

temel tartışma konularıdır.

ELDE ETME

Ergene Havzasının yönetimi kapsamında, suyun ve toprağın edinimi, atık yönetimi ve kültürün sürdürülmesi konuları tartışılmıştır.

- Entegre havza yönetimi, su toplama projeleri, atık su arıtma ve tarımda atık su kullanımı projeleri ile suyun edinimi
- Toprağın edinimi; tarımsal üretimin etkinleştirilmesi için parçalanan tarımsal toprakların yeniden elde edilmesi
- Suyun yönetimi; Ergene Nehri ve yeraltı sularının Çerkezköy, Çorlu ve Velimeşe kaynaklı kirlenmesinin engellenmesi
- Atık yönetimi; ikili atık toplama sistemleri, atık yönetimi sonucu oluşan kompostun tarımda kullanımı
- Bilginin elde edilmesi; veri doğruluğu üzerinde ikilemlerin giderilmesi, planların taraflarca kabulünün gerekliliği öne çıkan konulardır.

ENTEGRASYON

Doğal kaynakların ortasında, lojistik projeler ile donatılmış büyük kent pazarlarının geçiş bölgesinde, pek çok sanayi yatırımına işbirliği yapan kentin başta havza yönetimi konusunda olmak üzere işbirliği içinde, vizyona ve diğer planlara uyumlu bir yönetime ihtiyacı vardır. Bu bağlamda çalıştayda öne çıkan konular aşağıda yer almaktadır,

- Doğal kaynakların yönetimi; Istranca ve Ganos dağları arasındaki yer üstü ve yeraltı kaynakların yönetimi
- Planlar arası entegrasyon; Lüleburgaz ÇED Raporu, Trakya Üniversitesi planı, TRAKAB, Ergene Havzası Planı, Bölge Planı
- Kurumlar arası entegrasyon; işbirliği, denetim eksikliği
- Entegre su kullanımı; arıtılmış suyun tarımda kullanımı, kapalı sistem damla sulama sistemlerinin kullanımı
- Entegre atık yönetimi; katı atık kompostunun tarımda kullanımı

6K ANALİZİ

K Analizi, korunması gereken değerler, kentsel gelişim, yatırım ve insan kapasitesi, bölgesel ve kentsel kalkınma dinamikleri, kimlik elemanları, etkin katılım sağlanması ve kentsel kurgu başlıkları altında ele alınmıştır.

KİMLİK

Lüleburgaz'ın dinamikleri nedeniyle vizyonun birden fazla kimlik öğesini barındırması gerektiği vurgulanmıştır. Üretkenlik, dinamik yaşam, huzur, su ve tarım kimlikleri ile bütünleşmiş bir kent yaratılmalıdır.

Tarihi değerler

- Tarih kenti kimliği; 1912 Lüleburgaz ve Karaağaç muharebelerinde hayatını kaybeden pek çok şehit bulunmaktadır. Bu alanların keşfi yapılarak koruma altına alınmalıdır
- Dere ve Yılmaz Mahalle'lerindeki tarihi eserlerin reprodüksiyonu, alanlardaki eserlerin keşfi ve bu alanların sit alanı statüsüne getirilmesi sağlanmalıdır
- Kervansaraylar, cami ve külliyeler
- Bizans dönemine ait suyolları, kemer, 2 su sarnıcı
- Mevcut 17 gölün etrafında rekreatif alanlar üretilmesi ihtiyacı

Kentsel ve bölgesel kimlikler

- Hayvan yetiştirmede et, süt ve süt üretiminde sanayi ve kooperatiflerle üretim kenti kimliğinin devamı
- Fuar projesine ek olarak, lojistik değerlerden de faydalanıp kongre turizminin alana çekilmesi
- Üniversiteye öğrenci yerleştirmede 1. Sırada olan Lüleburgaz'ın eğitim kenti olmasının desteklenmesi
- Öner kuruluş, markalaşma ve öne çıkan ürün eksikliği
- Tanıtım eksikliği

- Kent içinde basit konaklamaları içeren bir geçiş bölgesi, otoban kenti olma riski
- Türkiye 1. Liginde oynayan Lüleburgaz 39 kadın futbol takımı, karate ve güreş şampiyonları kentin spor yönünü ortaya çıkarırken, kentte hala bir stabilize spor sahasının yer almaması, sponsor bulunamaması spor kenti vizyonunu tehdit etmektedir
- Yaşanabilirliği yüksek kentte merkezdeki otopark sorunu

KORUMA

Edirne ve İstanbul gibi önemli tarihi mirası taşıyan, dönemlerinin en önemli kentlerinin arasında kalan Lüleburgaz, potansiyellerini rekabet ederek değil, içinde bulunduğu ağa eklemlenerek harekete geçirmelidir. Tarihi yapılarının yanı sıra, ekolojik ve sosyal değerleri ile ele alındığında temel konular aşağıdaki gibidir.

Kültürel ve tarihi değerler

- Su kültürü; kent içinde korunamamış çeşmeler, su kemerleri, sarnıçlar, ‘lüle’ sözcüğü, kent çevresindeki 17 gölet
- Lüleburgaz ve Karaağaç muharebelerine ev sahipliği yapmış Büyükkarıştıran Köprüsü
- Sokullu Mehmet Paşa Camii ve Külliyesi
- 19. Yüzyılın sonunda yıkılan şimdiki yerinde hükümet binasının olduğu, 7 avlulu Sokullu Mehmet Paşa Kervansarayı’nın rekonstrüksiyonu
- Ertuğrul kentteki tarihi evler ve Eskitaşlı Köyü
- Bogomillerin üzerine inançlarına dair kazımalar yaptığı İslam öncesi uygarlıklardan kalan eserler-mezar taşları
- Balkan ve Trak kültürü
- Burgazlılık kültürü; Yerel yönetimlerin bütün sektörleri kucaklayacak bir kapasitede olması
- Kentin geçiş ve göç bölgesi olmasının getirdiği aidiyet duygusu eksikliği

Ekolojik değerler

Havzanın bölge yaşayanlarının sağlığı ve ekonomik süreklilik açısından neler ifade ettiği taraflarca iyi idrak edilmiş, havzanın koruma çalışmalarına başlanmasına ilişkin ortak bir irade oluşmuştur.

KAPASİTE

Lüleburgaz farklı sektörlerde geniş kapasiteye ve bunun bilincinde yaşayanlara sahiptir. Buradaki temel konu bu farklı sektörler arası işbirliği ve ortak vizyondur.

Kentsel kapasite;

Lüleburgaz, özellikle Çorlu ve Çerkezköy sanayi odaklı gelişen kentlerin etki alanı içinde bulunması nedeniyle sanayinin gelişimi için tehdit altındadır. Bu nedenle, Büyükkarıştıran hariç kentte sanayi gelişimi istenmemektedir. Bu nedenle, Lüleburgaz gelişen sanayinin hizmet ve lojistik işlevlerini üstenme rolünü benimsemektedir.

Kentin kuzeyinin ormanlık, batısının ise su ve doğal eşikler ile çevrili olması kentin gelişim yönünü yeni tren istasyonunun da bu bölgede olması nedeniyle güneye çevirmiştir.

Gelecek nüfus artış kapasitesi de dikkate alındığında kentin stratejik gelişim yönünün güney, ekonomik kalkınma yönünün de hizmet sektörü olarak ortaya koymaktadır.

Kompakt kent görünümü olan kentin, kentsel gelişme kapasitesi altyapı ve üstyapı yatırımları ile paralel götürülmelidir.

İşgücü kapasitesi

- Bölgenin sanayinin yeni çekim noktası olması ve mevcuttaki iki Organize Sanayi Bölgesi
- Mezunlarını bölge içinde istihdam etmek üzere bir mühendislik ya da eğitim fakültesi kurulması talebi
- Bilinçsizlik yüzünden köylünün teşvikleri kullanamaması sonucu gelişemeyen tarımsal kapasite
- Yüksek yatırım kapasitesi ve işgücü kapasitesi çarpanlarının bir araya getirilmesi
- Sadece kendi bölgesini değil, Türkiye nüfusunun birçoğunu besleyen tarımsal üretim
- Taşıma kapasitesi
- Yerel yönetimler birlikteliğinin (Belediye, Kaymakamlık, Sanayi ve Ticaret Odası'nın) sağlanması
- Yatırım alanlarında belirsizlik ve spekülasyonun kapasite fazlası üretim getireceğinden, bu konudaki belirsizliklerin ortadan kaldırılması
- Büyükkarıştıran bölgesindeki yeni sanayi yatırımları
- Halkalı gümrüğünün Büyükkarıştıran'a taşınması projesinin, Lüleburgaz'a geçiş kenti görevini yükleme riski
- Lojistik kapasiteyi arttıracak Tekirdağ Limanı

KALKINMA

Girişimciliğin teşviki ve teşviklerin iyi yönetimi, sektörler arası işbirliği, köylere kadar dağılan turizm odakları ile mevcut turizm ağlarına ve tarımsal verimliliği ile tarımsal ağlara dahil olma, eğitimin çeşitlendirilmesi ana tartışma konularını oluşturmaktadır.

İşbirliği ve girişimcilik

- Köklü ve gelişmiş eğitim sistemi sonucu yetişen elemanlara, eğitim kurumları ile özel sektör arası işbirliği ile gelecek güvencesinin verilmesi
- Bütün sektörlerin birbirine kenetlendiği, ürettiğini sonuna kadar kullanan, İstanbul'un yüksek gelişim dinamiklerini dikkate alan yeni bir kalkınma modeli ihtiyacı
- Aile biriminden başlanarak girişimciliğin teşviki
- Devlet hibe ve yatırımları için yerel girişimcilik ihtiyacı
- Devletten alınan teşviklerin etkin dağılmasında yönetim eksikliği
- Hem turizm hem tarım sektörleri ile desteklenen kırsal kalkınma modeli; köylerdeki küçük turizm odaklarının bölgesel turizmi ağı ile birleştirilmesi, hayvancılığın yeniden düzenlenmesi, tarımda bilinçlendirme çalışmaları, alternatif tarım ürünleri, organik tarım, kooperatifçiliğin teşviki, atıl kapasitelerin de üretime katılması ile geliştirilmelidir.

Yeni kent vizyonları

- Tarih turizmine dayalı, bölgesi içinde işbirlikleri barındıran çekim noktası yaratılması
- Tarihte de hizmet kenti sıfatıyla yer alması ve İstanbul'a yakınlığından faydalanarak bir hizmet kenti oluşturulması
- Tarım ve hayvancılık sektörlerinin temel sektör olarak değerlendirilmesi
- Kent içinde bulunan birçok özel hastane, bölge hastanesi projesi, ilaç sanayi yatırımları ve Lüleburgaz Deresinin batısı sahada çıkan kükürtlü su araçları ile sağlık kenti olma potansiyeli
- Kompakt kent yapısı, geniş yeşil alanları, toprağa yakınlığı ile huzur kenti vizyonu
- Doğa turizmi ile köylerin kalkınma potansiyeli

KATILIM

Lüleburgaz'ın potansiyellerinin etkinleştirilmesi için katılım önemli bir başlıktır. Markalaşma ve girişime destek verilmeli, yenilik ve teknoloji bütün üretim araçlarına uygulanmalıdır. Katılıma ilişkin temel tartışma konuları;

- Yerel girişimlere destek eksikliği
- Girişimcilikte eksiklik
- Sahiplilik bilinci eksikliği
- Tarım birlikleri eksikliği; beraber olma bilinci, imece bilinci, kooperatif potansiyeli çok yüksek olmasına rağmen, ortak yönetim bilincinin eksikliği
- Markalaşmada eksiklik
- Yenilik ve teknolojide eksiklik
- Örgütlenmede eksikliği; kirlilik sorunu, altyapı eksikliği, vizyon belirlemede halkın katılım eksikliği
- Yönetime katılma ve söz almada eksiklik

KURGU

Hem bölgesel hem de kentsel kurgular ve alt stratejileri ortak vizyona uygun olarak belirlenmelidir. Havza sınır ötesi çerçevede ele alınmalı, bölgesel işbirlikleri iyi kurgulanmalıdır.

Kentsel kurgu

Kompakt yapıya sahip olan kent bölge içinde güçlü kurgulanmalı, vizyon ile örtüşmelidir. Altyapı, güvenlik, yaşanabilirlik önemli başlıklardır. Bu bağlamda temel tartışma konuları;

- Kentin ortasından geçen E-5 otoyolunun kenti parçalaması riski,
- Yeni bir çevre yolunun ise havzada gelişimi tetiklemesi ikilemi,
- Yeni planlanan 180.000 kişilik üst ölçekli planların nüfus projeksiyonlarının tekrar gözden geçirilerek revize edilmesi gerekliliği,
- Kültür kenti vizyonu altında etkinliğe geçilmesi ihtiyacı,
- Güneş, Gündoğu, Barış ve Durak Mahallelerinin yoksulluk ve yaşam kalitesi

bakımından geliştirilmesi gerekliliği,

- Kentlilik kurgusunun, altyapı, çöp ayrıştırma ve depolama sistemini içermesi,
- Raylı sistem ile ulaşılabilirlik sorununun çözümlenmesi,
- Suç şebekesinin transit bölgesi niteliğindeki bölgede kentsel ve bölgesel ölçekte güvenlik önlemlerinin geliştirilmesi,
- Hava kalitesi için rüzgarı kesen kentsel yapının yeniden kurgusu, baca gazı emisyonunun en aza indirilmesi temel tartışma konuları olmuştur.

ELÜLEBURGAZ NEREYE GİDECEK?

3 TEMEL FARKLILIK
3 TEMEL BEKLENTİ
3 TEMEL STRATEJİ

Lüleburgaz'ın geleceği;

- 3 Temel Farklılık
- 3 Temel Beklenti
- 3 Temel Strateji

ana bileşenleri çerçevesinde değerlendirilmelidir.

3 Temel Farklılık

- Stratejik Konum
- Ekonomik Üçgen
- Tarım Potansiyeli

Stratejik Konum: Lüleburgaz'ın İstanbul ve Edirne arasındaki konumu, E5 ve E6 ulaşım bağlantıları ile Marmara kıyısındaki lojistik merkezler ve Çorlu-Çerkezköy sanayi odaklarına yakınlığı Lüleburgaz'ın konumunu stratejik kılmaktadır. Bunun yanı sıra, İzmit Körfez ve Çanakkale Boğaz geçişi ile tamamlanacak olan Altın Ring ise stratejik konumunun önemini daha da artıracaktır.

Ekonomik Üçgen: Çorlu ve Çerkezköy sanayi odağı ile olan yakın ilişki Lüleburgaz'ı, ekonomik üçgenin önemli bir bacağı haline getirmektedir. Ekonomik üçgen kentleri arasındaki güç ve işbirliği Lüleburgaz'ı çok farklı bir konuma getirecektir.

Büyüme Potansiyeli: Bugünkü nüfusu ile bölgede 100.000 üstündeki dördüncü kent konumunda olan Lüleburgaz Çevre Düzeni Planında 2.derece merkez olarak planlanması ise gelişme yönünde en önemli avantajı olmaktadır.

3 Temel Beklenti

- Hizmet Kenti
- Tarımsal Ürün Çeşitliliği
- Kirliliğin Kaldırılması

Hizmet Kenti: Ekonomik üçgen içinde Çorlu ve Çerközköy'ün sanayi ağırlıklı gelişme eğilimi içinde olması, Lüleburgaz'ın bu kentleri de içine alan finans, ticaret, eğitim, kültür, sağlık, üniversite gibi sektörleri öncelikle geliştirecek bir hizmet kenti rolünü benimsemesi beklentisi içine sokmaktadır.

Tarımsal Ürün Çeşitliliği: Tarımsal toprakların bölünmesi ya da el değiştirmesi tarımsal üretim yerine sanayi ve lojistik olmak üzere başka sektör üretimlerinin ortaya çıkacağı kaygısını oluşturmaktadır. Bu nedenle, temel beklenti tarımda ekonomik verimliliğin artırılması ve toprağın elden çıkmaması için bugün iki olan ürün çeşitliliğinin artırılmasıdır.

Kirliliğin Kaldırılması: Bölgeye hayat veren Ergene suyu ve havzasındaki tarımsal toprakların kirlenmesi yalnızca bölge için değil Türkiye için de büyük risk ortaya çıkarmaktadır. Su ve toprak kirliliğinin kaldırılması yönünde cezai tedbirlerin yanı sıra bilinçlendirme programlarının öncelikle başlatılması en öncelikli ve hayati beklentidir.

Lüleburgaz 2023 Vizyonu;

Ekonomik Güç Üçgeninin Hizmet Kenti; Lüleburgaz

Farklılık ve beklentileri de dikkate alarak belirlenen vizyona ulaşmak üzere ortaya konulacak stratejiler ise bölge ve kent dinamikleri dikkate alınarak belirlenmelidir. Ulaşılabilir hedefler ve eylem alanları da bölge planı hazırlama sürecinde dikkate alınmalıdır.

3 Temel Strateji

1. Ekonomik Üçgen Güç Birliği
2. Tarım ve Kentsel Gelişim Dengesi
3. Hizmet Kenti Senaryosu

3 Temel Strateji

Temel Strateji 1- Lüleburgaz, Çorlu ve Çerkezköy Ekonomik Üçgeni Güç Birliği Kurgulanması

Hedef 1- Rekabet Gücünün Geliştirilmesi

EA.1 Sektörel Kümelenme Çalışması Yapmak (Sanayi-Tarım-Hizmet-Lojistik Sektör)

EA.2 Güçbirliği ve İşbirliği Forumu Düzenlemek

EA.3 Rekabet Gücünün Yönetim Planını Hazırlamak

Hedef 2- Ekonomik Üçgen Kent Kalkınma Modellerinin Belirlenmesi

EA.1 Tematik Sektörler Analizi Yapmak

EA.2 Kümelenme Stratejisi Geliştirmek

EA.3 Entegre Kalkınma Modeli Yaklaşımlarını Araştırmak

Temel Strateji 2- Tarım ve Kentsel Gelişim Dengesinin Sağlanması

Hedef 1- Tarımın Katma Değerinin Artırılması

EA.1 Tarımsal Üretim Çeşitlilik Analizi Yapmak

EA.2 Tarımsal Ürün Çeşitlilik Programları Geliştirmek

EA.3 Kirliliği Azaltma Bilinçlendirme Projeleri Tasarlamak

Hedef 2- Kentsel Gelişimin Akıllı Büyüme Stratejisi ile Kurgulanması

EA.1 Ulaşım Altyapısını Güçlendirmek

EA.2 Kentsel Dayanıklılık Analizi yapmak

EA.3 Toplumsal ve Ekonomik Entegrasyonu Geliştirmek

Temel Strateji 3- Hizmet Kenti Senaryosunun Geliştirilmesi

Hedef 1- Hizmet Sektörü Temalarının Belirlenmesi

EA.1 Sektörel Temaların Çarpan Etki Analizini Hazırlamak

EA.2 Ekonomik Üçgen İşbirliği Alanlarını Saptamak

EA.3 Rekabet ve Girişimcilik Programları Geliştirmek

Hedef 2- Yaşam Kalitesi Kapasitesinin Artırılması

EA.1 Sosyal ve Teknik Altyapı Programını Hazırlamak

EA.2 Kapasite Artırma Programları Düzenlemek

EA.3 Sosyal Dayanışma Programları Geliştirmek

10 TEMEL İLKE

1 Geçiş Coğrafyasının Stratejik Noktası

Lüleburgaz, Anadolu ve Balkanlar arasında bir geçiş coğrafyası olan Trakya'nın hem sektörel anlamda hem de sahip olunan değerler anlamında düğüm noktasındadır. Sahip olduğu doğal ve kültürel değerler ile tarım, hayvancılık ve özellikle sanayi sektöründeki önemli payı, kenti bölge içinde bir çok dinamiğin buluştuğu bir alt odak haline getirmektedir. Özellikle güçlü ulaşım bağlantıları, kentin bu konumunu pekiştirmektedir.

2 Çorlu – Çerkezköy – Lüleburgaz Ekonomik Üçgeni

Çorlu-Çerkezköy- Trakya'nın sanayi odağını oluşturmaktadır. Lüleburgaz, hizmet ağırlıklı rolü ile ekonomik üçgenin üçüncü ayağını oluşturmalıdır. Lüleburgaz, bölge planında yer alan turizm koridoru içinde ve aynı zamanda 2.derece merkez olma misyonu ile bölge içinde hem sektörler arası hem de kentler arası bütünleştirici rol oynayabilir.

3 Entegre Kalkınma Temaları

Kent, bölge içinde farklı bölgelerde yoğunlaşan tarım ve sanayiyi bir arada barındırmaktadır. Sahip olduğu konum, lojistik olanaklar, sağlık ve eğitim alanında sunduğu imkanlar, mevcut sanayi sektörü ile bereketli tarım topraklarının bir arada bulunması, entegre bir ekonomik sistem için çok elverişlidir. Özellikle kentin tarım ve hayvancılık potansiyelini hem birbiri ile hem de eğitim, teknoloji ve lojistik imkanlar ile bütünleştirmek, daha güçlü bir sistem yaratmak için akılcı bir çözüm olacaktır.

4 Rekabet Gücünün Yönetimi

Kentin ekonomik gelişmesinin ateşleyicisi olarak rekabet gücünün sağlıklı bir şekilde kullanılması çok önemlidir. Kentin ve bölgenin, diğer kentler ve bölgeler ile belli alanlarda rekabetinde ittifaklar önem taşımaktadır. Bunun yanı sıra bölge içindeki kentlerin de birbiri arasında farklı alanlarda rekabet etmesi, işbirlikleri ve dayanışma korunduğu sürece gereklidir. Mevcut yatırımcının rekabet gücünün artırılması, yeni yatırımcılara ise rekabeti kolaylaştırıcı yaklaşımlar geliştirilmesi, markalaşma açısından ve bölgeyi temsiliyet açısından önemlidir.

5 Tarımsal Ekonomi Stratejisi

Trakya ve Lüleburgaz için tarım, vazgeçilmez bir ekonomik, aynı zamanda kültürel bir değerdir. Tarım için ise en önemli faktör, su ve topraktır. Bu kaynakların doğru yönetimi, tarımsal üretim için öncelikli olarak ele alınmalıdır. Geleneksel tarım ürünlerinin, günümüzde tarım topraklarının parçalanması nedeniyle katma değeri düşmüştür. Katma değer düşüşüyle nüfus tarımdan uzaklaşmıştır. Küçük tarım topraklarına uygun yeni ürünlerin tarıma girmesi ve tarımsal çeşitliliğin artırılması, nüfusun tarımı sahiplenmesi için bilinçlendirmesi ve tarım alanında geçmişten gelen bilgi birikiminin daha etkin kullanılması için stratejiler geliştirilmelidir. Tarıma yönelik yeni bir ekonomik model oluşturulmalıdır çünkü tarımsal ekonomi, hem kültürel hem ekonomik anlamda kent için vazgeçilemeyecek bir değerdir.

6 Hizmet Odağı

Lüleburgaz, coğrafi konumu ve sahip olduğu ulaşım bağlantıları açısından hizmet odağı olması için elverişlidir. E-5 ve TEM otoyolları, Çorlu havalimanı ve limanlara yakınlık, aynı zamanda hem Avrupa hem de İstanbul pazarına yakınlık, kente ciddi bir avantaj sunmaktadır. Tarım ve sanayi sektörlerindeki üretimini birleştirmek ve sektörleri entegre etmek, ekonomik büyüme sürecinde değerlendirilebilecek önemli bir fırsattır.

7 Akıllı Büyüme

Lüleburgaz, çok hızlı nüfus artışı yaşayan bir kenttir. Bölgeyi etkileyecek tüm planlanan ve gerçekleşmekte olan yatırımlardan, konumu nedeniyle fazlasıyla etkilenmesi ve nüfus artışının daha da hızlanması beklenmektedir. İstanbul ile hızlı tren aracılığıyla ulaşımının çok kısa sürelere inecek olması, Lüleburgaz'a şimdiye dek sahip olduğundan farklı bir dinamik kazandıracaktır. Bunun yönünün iyi tespit edilmesi, kentin gelişiminin, çevresindeki tarım toprakları, su gibi doğal değerlerin kaybına ve hasar görmesine sebep olmadan kurgulanması gerekmektedir. Kentin taşıma kapasitesinin ve altyapı ihtiyacının tespiti için çalışmalar yapılmalı ve kompakt gelişen kentin mevcut iyi durumunu akıllı büyüme stratejileri ile korunmalı, kentin büyümesini kontrol altına alınmalıdır.

8 Suyun Korunması ve Yönetimi

Hem Trakya hem de Lüleburgaz'ın en önemli doğal değeri, sahip olduğu su kaynaklarıdır. Kente yaşam, su ile gelmiş ve günümüze ulaşan tüm değerler su ile ilişkili olmuştur. Ergene Nehri, Lüleburgaz Deresi, yeraltı kaynakları ve göletler, kentin önemli su kaynaklarıdır. Özellikle suya fazlasıyla bağımlı günlük yaşam ve tarımsal üretimin devamlılığı için bu kaynakların sahip olduğu potansiyeller ve kapasitelerinin etkin kullanımı, mevcut sorunlara ise çözümler bulunması; diğer bir deyişle kıt kaynakların etkin yönetimi büyük önem taşımaktadır.

9 Teşvik Öncelikleri

Yeni gelişme stratejileri çerçevesinde, kentin stratejik gelişme yönü ve yeni sektörleri tanımlandıktan sonra bu alanlarda bir teşvik önceliğinin, konulan hedefler ve hedeflenen kent kimliği doğrultusunda belirlenmesi gerekmektedir. Teşvik öncelikleri, eğitim, teknoloji, sağlık gibi alanlarda yoğunlaşabilir.

10 Eşitlik ve Paylaşım

Ekonomi, hizmetler ve planlama süreçlerine katılım konularında eşitlik ve tüm değerlerin ve verilerin tüm kesimler için paylaşıma açık olması, bir kentte yaşam kalitesinin yükseltilmesinde ve kentin daha çekici kılınmasında önemli faktörlerdir. Bu bağlamda kent ve kırın hizmetlere erişim açısından entegrasyonu, ekonomiden eşit pay almaya yönelik çalışmalar, sosyal hizmetler ve kentsel donatı hizmetlerinden yararlanmada eşitlik, planlama süreçlerine katılma bilinci ve ortamlarının sağlanması, kente ilişkin verilerin bir veri tabanında erişime açık hale getirilmesi gibi konular ele alınabilir.